Södertörns högskola | Institutionen för ekonomi och företagande

Kandidatuppsats 15 hp | Redovisning | Vårterminen 2010

Nedskrivning av goodwill

- *Företagens antaganden bakom nedskrivningsprövning av goodwill*

Av: Sanja Milosavljevic & Marko Nikodijevic

Handledare: Bengt Lindström och Jurek Millak

södertörns högskola
SÖDERTÖRN UNIVERSITY

Förord

TACK!

Vi vill rikta ett stort tack till alla de personer som varit till vår hjälp och möjliggjort att uppsatsen genomförts.

Först och främst vill vi tacka våra handledare Bengt Lindström och Jurek Millak för all hjälp och vägledning under uppsatsens gång. Ett stort tack till Åke Bertilsson och Peter Lindelöf för all hjälp med den statistiska delen av uppsatsen. Vi vill även ämna ett stort tack till opponentgruppen som kommit med konstruktiv kritik och förslag på förbättringar under uppsatsprocessen samt ett stort tack till övriga personer som på ett eller annat sätt bidragit till synpunkter på uppsatsen.

Sanja Milosavljevic

Marko Nikodijevic

Södertörns Högskola, Huddinge, 2010.06.18

Sammanfattning

Kandidatuppsats i företagsekonomi C, Södertörns högskola, inriktning redovisning VT 2010

Författare: Sanja Milosavljevic, Marko Nikodijevic

Handledare: Bengt Lindström, Jurek Millak

Uppsatsens titel: Nedskrivning av goodwill – *företagens antaganden bakom nedskrivningsprövning av goodwill*

Bakgrund och problem: IASB publicerade nya internationella redovisningsregler bland annat IFRS 3 som innebär att börsnoterade företag inte längre ska göra årlig avskrivning på goodwill. I stället ska det göras en årlig prövning av goodwill för att testa om den har det angivna värdet. I annat fall krävs en nedskrivning av goodwill. Bör man ta hansyn till goodwill eller strunta i det? I goda tider går det kanske att anta den klassiska Jonas Birgersson-attityden till goodwill och strunta i den. Eller åtminstone inte oroa sig särskilt som aktieplacerare. Men efter lanseringen fick IFRS 3 utstå massor med kritik, bl.a. att de nya reglerna för nedskrivningsprövningen lämnar stort utrymme för bedömningar. Experterna menar också att när konjunkturen viker kommer många börsbolag med stora goodwillberg åka på ordentliga smällar.

Syfte: Syftet med uppsatsen är att undersöka vilka antaganden företagen gjort samt att ta reda på om det föreligger något samband mellan företagens antaganden och nedskrivning av goodwill.

Metod: Företagen som omfattas av undersökningen är noterade på Stockholmsbörsen. Efter urval och bortfall återstår 20 företag för vilka data kommer att samlas och undersökas. Studien följer en kvantitativ metod, vilket innebär att informationen som hämtas uttrycks numeriskt och ett statistiskt urval görs för att se om samband går att finna mellan de antaganden som företagen gör och nedskrivning av goodwill.

Resultat och slutsatser: Om vi ska dra en slutsats under enstaka år så hittade vi samband mellan tidsperiod, diskonteringsränta och nedskrivning av goodwill. Vår slutliga konklusion under de samtliga åren är att det endast finns samband mellan tidsperioden och nedskrivning av goodwill. Därmed anser vi att tidsperioden är den parameter som vi har kunnat finna ett mönster i och som mest signifikant pekar på ett samband med nedskrivning av goodwill. Detta resonemang visar att företagen tenderar att tolka standardernas krav efter deras egna ramar och vänder kappan efter vinden och på ett förtäckt sätt använder sig av earnings management och agentteorin.

Förkortningar

EG-Kommission	Europeiska Unionens Kommission
GAAP	General Accepted Accounting Principles
IASC	International Accounting Standards Committee
IASB	International Accounting Standard Boards
IAS	International Accounting Standard
IFRS	International Financial Reporting Standards
Stockholmsbörsen	OMX Nordic Exchange Stockholm
Large Cap	Stockholmsbörsens lista över bolag med högst börsvärde
Mid Cap	Stockholmsbörsens lista över bolag med medelhögt börsvärde
Small Cap	Stockholmsbörsens lista över bolag med minst börsvärde

Innehållsförteckning

1. Inledning 1

1.1 Bakgrundsbeskrivning 1-2

1.2 Problemdiskussion 2-3

1.3 Frågeställningar 3

1.4 Syfte 4

1.5 Avgränsningar 4

1.6 Studiens bidrag 4

1.7 Disposition 4

2. Metod 5

2.1 Kvantitativ metod 5

2.2 Datainsamling 5-6

2.3 Urval och bortfall 6

2.4 Tillvägagångssätt 6-7

2.5 Multipel regressionsanalys 7-8

2.6 Val av parametrar 8-9

2.7 Kodning 9

2.8 Validitet 10

2.9 Reliabilitet 10

3. Referensram 11

3.1 IFRS 3- Rörelseförvärv 11

3.1.1 Definition av goodwill 11-12

3.1.2 Förvärvsmetoden 12-13

3.2 IAS 36 - Nedskrivningar 13-14

3.3 IAS 38 – Immateriella tillgångar 14

3.4 Diskonteringsränta 14-15

3.5 Tillväxttakt 15

3.6 Tidsperiod 15

3.7 Agentteori 15-16

3.8 Earnings management 16-17

3.9 Tidigare forskning 17-18

4. Empiri & Analys 19

4.1 Presentation av empiri 19-21

4.2 Vilka antaganden har företagen gjort vid nedskrivningsprövning av goodwill mellan åren 2007 till 2009? 22-25

4.3 Går det att finna samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007 till 2009? 26

4.3.1 Multipel regressionsanalys år 2007 26-27

4.3.2 Multipel regressionsanalys år 2008 27-28

4.3.3 Multipel regressionsanalys år 2009 28

4.3.4 Multipel regressionsanalys för åren 2007-2009 29

4.4 Sammanställning över analysen 30

5. Slutsats 31-32

5.1 Förslag till fortsatt forskning 32

6. Källförteckning 33

Artiklar 33

Böcker 33-34

Internet 34

Årsredovisningar 34

APPENDIX 1 35-37

APPENDIX 2 38-40

APPENDIX 3 41

APPENDIX 4 42

APPENDIX 5 43

APPENDIX 5 44

Figurförteckning

Figur 4.1.1 Sammanställning över företag vars goodwill överstiger eget kapital under åren 2007-2009 19

Figur 4.1.2 Goodwillnedskrivning under åren 2007-2009 20

Figur 4.1.3 Sammanställning över de fyra företag som gjort nedskrivning av goodwill år 2008 21

Figur 4.2.1 Företagens antaganden om tidsperioden under åren 2007-2009 23

Figur 4.2.2 Företagens antaganden om tillväxttakten under åren 2007-2009 24

Figur 4.2.3 Företagens antaganden om diskonteringsräntan under åren 2007-2009 25

Tabellförteckning

Tabell 4.2.1 Genomsnittsvärden av företagens antaganden mellan åren 2007-2009 22

Tabell 4.3.1.1 Model Summary 2007 26

Tabell 4.3.1.2 Coefficients 2007 27

Tabell 4.3.2.1 Model Summary 2008 27

Tabell 4.3.2.2 Coefficients 2008 27

Tabell 4.3.3.1 Model Summary 2009 28

Tabell 4.3.3.2 Coefficients 2009 28

Tabell 4.3.4.1 Model Summary 2007-2009 29

Tabell 4.3.4.2 Coefficients 2007-2009 29

Tabell 4.4.1 Sammanställning över analysen 30

1. Inledning

Första kapitlet introducerar huvudsakligen uppsatsens syfte och frågeställningar. Inledningsvis diskuteras bakgrunden till uppsatsens ämne som leder läsaren in i problemdiskussionen tätt därefter följer frågeställningarna kring undersökningen. Kapitlet avslutas med avgränsningarna inom området.

1.1 Bakgrundsbeskrivning

Expanderingen av internationella företag har bidragit till ett ökat behov av gemensamma redovisningssystem som ska göra det möjligt att jämföra företag och deras redovisning med olika länder. Harmoniseringsförsöken inom den Europeiska Unionen ska ha börjat redan på 1970-talet efter bildandet av dåvarande IASC[1]. IASC ombildades till IASB år 2001. De redovisningsstandarder som utges av IASB benämns IFRS men de har samma status och verkan som de tidigare IAS standarderna hade. Sedan EG-kommissionens antagna IFRS/IAS förordning trädde i kraft föreslås att alla börsnoterade företag senast år 2005 ska utarbeta sina årsredovisningar i enlighet med internationella redovisningsstandarder[2]. Målet med dessa standarder är att redovisningen ska kunna skapa förutsättningar för en integrerad och effektiv kapitalmarknad genom att förbättra jämförbarheten på den inre marknaden, så att konkurrensen och kapitalets rörlighet underlättas[3].

IASB publicerade nya internationella redovisningsregler bland annat IFRS 3 som innebär att börsnoterade företag inte längre ska göra årlig avskrivning på goodwill.[4] I stället ska det göras en årlig prövning av goodwill för att testa om den har det angivna värdet. I annat fall krävs en nedskrivning av goodwill.

Goodwill uppstår då ett företag förvärvar ett annat och redovisas i balansräkningens tillgångssida under kategorin immateriella tillgångar eller under en egen kategori goodwill. Immateriella tillgångar är sådana tillgångar som inte är av fysisk natur[5]. Goodwill redovisas om anskaffningsvärdet överstiger den förvärvade enhetens nettotillgångar beräknade som skillnaden mellan de identifierbara tillgångarnas och skuldernas verkliga värden[6]. Till exempel kan ett moderbolag köpa ett dotterbolag till ett högre pris på aktierna för att så småningom glädjas av de goda vinsterna som man överblickade vid den tidpunkten[7]. Vart efter att tiden går kommer dessa vinster att visas i bolagets balansräkning som en ökning av ordinarie nettotillgångar eller lämna bolaget i form av utdelning[8]. Goodwillposten kan även vara ett tecken på säljarens förhandlingsförmåga eller också att köparen har gjort en dålig

[1] Lönnqvist, R. (2008) ”Årsredovisning i koncerner”
[2] http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_services/financial_services_general_framework/l26040_sv.htm 07.03.2010
[3] ibid
[4] https://www.deloitte.com/view/sv_SE/se/tjanster/finansiell-rapportering/ifrs/guide-ifrs-3/index.htm 07.03.2010
[5] IAS 38 p. 8
[6] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) “Internationell redovisning – teori och praxis”
[7] Lönnqvist, R. (2008) ”Årsredovisning i koncerner”
[8] ibid

affär och betalat ett för högt pris. För att långsiktigt kunna motivera goodwillens värde krävs det att företaget ska prestera och upprepa vinsterna.

Tidigare har företag varit tvungna att göra årliga avskrivningar på goodwill som då blev en kostnad och minskade bolagets resultat. Genom att förlänga avskrivningstiden och fördela kostnaden på flera år minskade den årliga kostnaden, genom vilken bolaget kunde redovisa ett högre resultat.

Ett annat sätt att slippa avskrivningar på goodwill har varit att redovisa företagsförvärv som samgående, genom poolningsmetoden. Poolningsmetoden innebär att två jämnstora parter går ihop, övervägande del av transaktioner sker genom aktier och det uppstår inte någon goodwill. IFRS har förbjudit poolningsmetoden eftersom den inte lämnar en rättvisande bild.

I och med införandet av IFRS har det tillkommit många nya standarder och regler som de börsnoterade bolagen måste rätta sig efter. För goodwill innebär införandet av IFRS bland annat att förvärvad goodwill inte längre ska skrivas av enligt plan utan testas årligen, samt vid indikation av värdeminskning genom ett nedskrivningstest, ”impairment test”, för att avgöra huruvida värdet består eller bör skrivas ned. I de fall som nedskrivningstestet antyder behov av nedskrivning ska motsvarande summa debitera företagets resultaträkning. Värdet av goodwill kan dock aldrig skrivas upp, eftersom det då blir svårt att avgöra hur stor del som är förvärvad goodwill och hur stor del som är internt upparbetad goodwill.

1.2 Problemdiskussion

Bör man ta hansyn till goodwill eller strunta i det? I goda tider går det kanske att anta den klassiska Jonas Birgersson-attityden till goodwill och strunta i den. Eller åtminstone inte oroa sig särskilt som aktieplacerare[9]. Jonas Birgersson såg inte goodwillavskrivningar som en ”riktig” kostnad och menade att hans bolag Framfab hade fått så stor goodwill eftersom de hade köpt företag för priser långt över deras tillgångar.

Sedan IFRS infördes år 2005 har de flesta företag i större delen av världen befunnit sig i en högkonjunktur fram till år 2008 då finanskrisen började sätta sina spår med en plötslig lågkonjunktur. När ett företag förvärvas i en högkonjunktur kommer goodwillvärdet troligen att vara högre än om så skulle ske vid en lågkonjunktur, då anskaffningsvärdet antas vara mycket högre. En anledning till detta är att företag är beredda att betala mer i goda tider[10]. De nuvarande standarderna kräver att företagen prövar nedskrivning av goodwill till rådande marknadsvillkor. Detta i sin tur kan leda till att nedskrivningsbeloppet i rådande lågkonjunktur kan bli mycket högre och därmed kan företagets immateriella tillgång (goodwill) försvinna helt och hållet ur balansräkningen.

Första kritiken mot de nya reglerna är att nedskrivningsprövningen lämnar stort utrymme för bedömningar. Bedömningar kan ses som ett problem då jämförbarheten mellan företag kan

[9] https://www.avanza.se/aza/press/press_article.jsp?article=112803 07.03.2010
[10] Lönnqvist, R. (2008) ”Årsredovisning i koncerner”

försämras. Företagsledningar kan välja att i vissa fall undvika nedskrivning av goodwill om de tror att värdeminskningen på goodwill endast är tillfällig och att trenden kommer att vända.

På andra sidan myntet finns det de som tror att när konjunkturen viker kommer många börsbolag med stora goodwillberg åka på ordentliga smällar. Experterna menar att ”nedskrivningar drabbar bolagen då soliditeten urholkas när deras totala tillgångsmassa minskar i relation till eget kapital. Dessutom är det inte ovanligt att bankernas lånevillkor är kopplade till soliditeten och bolagen kan snabbt tvingas söka nytt kapital på marknaden”[11]. De menar även att aktieplacerare borde se upp för dessa stora goodwillposter.

En intressant iakttagelse är Swedbanks baltiska verksamhet som uppgår till 31,8 miljarder kronor varav hela 12,6 miljarder av dessa inte motsvaras av goodwill[12]. Kritiken kommer från alla håll och har som primär anmärkning att en nedskrivning av goodwill är väl berättigad och att Swedbanks bedömningar i dagsläget bortom allt tvivel är orimliga[13]. Vi kan därmed dra slutsatsen att marknaden och börsbolagen måste börja skriva ned goodwill, om inte så kommer vi i framtiden att ha en situation där de flesta företag har en stor andel goodwill i sin balansräkning. En stor goodwillpost i dåliga tider som exempelvis vid en konjunkturnedgång kan därmed leda till konkurs.

Revisions- och konsultföretaget Grant Thornton har studerat nedskrivning av goodwill hos svenska börsnoterade bolag vid bokslutet 2008. Bara 37 av 259 svenska bolag skrev ned goodwill 2008 och då bara till ett totalt värde som motsvarade 1,5 % av goodwill[14]. Detta resultat är verkligen lågt, och vi förväntar oss ändringar för år 2009, för om man inte skriver ner goodwill i lågkonjunkturen – när ska man då göra det?

1.3 Frågeställningar

Med föregående problemdiskussion i åtanke har följande övergripande frågeställningar utformats:

- Vilka antaganden har företagen gjort vid nedskrivningsprövning av goodwill mellan åren 2007 till 2009?
- Går det att finna samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007 till 2009?

[11] http://www.va.se/nyheter/2009/04/23/goodwill-en-tickande-bomb-/# 07.03.2010
[12] http://www.e24.se/business/bank-och-finans/swedbanks-overvardering-riskerar-sveriges-anseende_1879525.e24 24.03.2010
[13] http://www.affarsvarlden.se/hem/nyheter/article734713.ece 15.03.2010
[14] http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/lindebergs_grant_thornton_/pressrelease/view/ny-studie-visar-laaga-nedskrivningar-av-goodwill-i-svenska-noterade-bolag-i-finanskrisens-spaar-362559 07.03.2010

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka vilka antaganden företagen gjort samt att ta reda på om det föreligger något samband mellan företagens antaganden och nedskrivning av goodwill.

1.5 Avgränsningar

Tidsperioden har avgränsats mellan åren 2007 till 2009. Först och främst då vi vill kunna applicera uppsatsens resultat i dagslägets ekonomiska situation men också på grund av att den tid vi har till vårt förfogande är begränsad.

En annan avgränsning som gjorts är att endast de företag vars goodwillpost överstiger eget kapital har valts ut som studieobjekt på grund av att dessa företag är mest intressanta och väsentliga att undersöka för att få svar på uppsatsens syfte.

En annan avgränsning är att vi inte kommer att kontrollera om företagen lämnar korrekt information via sina årsredovisningar eller inte. Uppsatsen baseras därmed endast på företagens antaganden i årsredovisningarna. Avgränsningen har gjorts på grund av svårigheten att få tillgång till information om ytterligare antaganden.

1.6 Studiens bidrag

Uppsatsen utförs i syfte att, precis som tidigare undersökningar inom ämnet, kartlägga nedskrivningsprövningar på svenska börsnoterade företag. Studiens bidrag blir därmed att åskådliggöra om företagens antaganden kan användas som indikator för framtida nedskrivningar av goodwill.

1.7Disposition

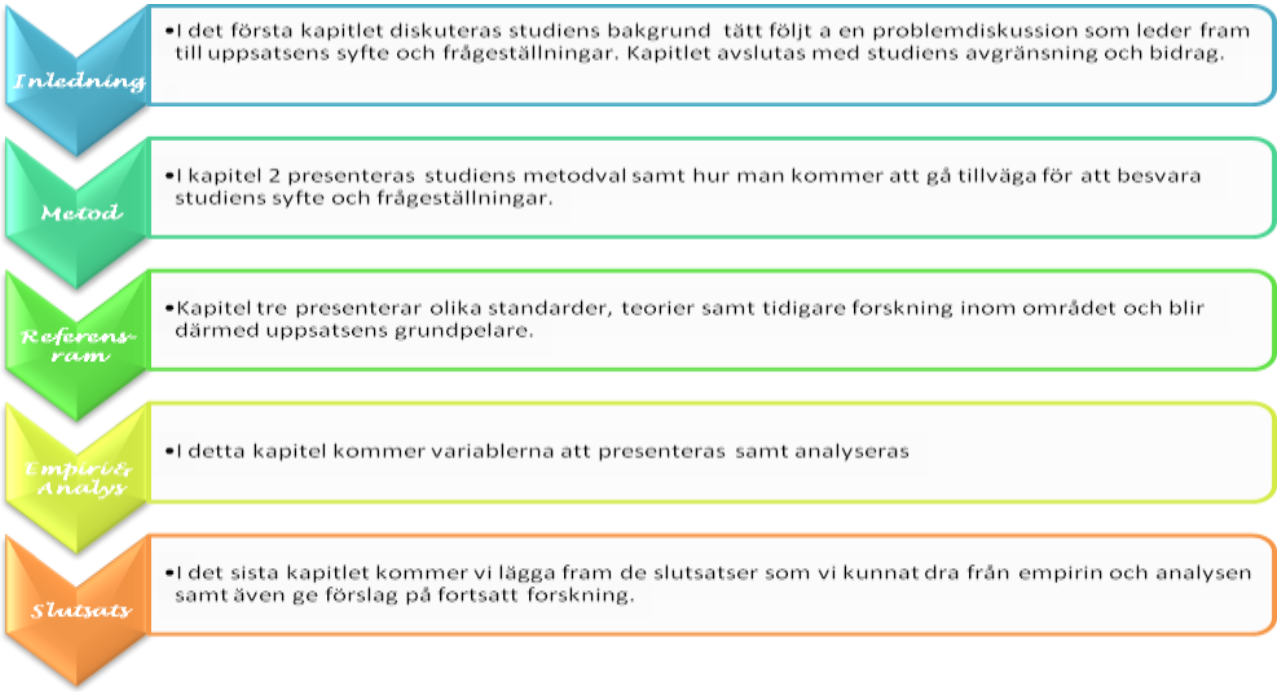

2. Metod

I detta kapitel beskrivs tankarna bakom det urval som ingår i studien samt vilken metod som kommer att användas för studiens genomförande. Kapitlet avslutas med den kodning som är nödvändig för att kunna analysera frågeställningarna.

2.1 Kvantitativ metod

Den metod som används grundas i frågeställningarna och syftet med uppsatsen och utifrån detta har vi valt att använda oss av kvantitativ metod. Ytterligare en anledning till valet av en kvantitativ ansats är att information om företagens goodwill finns att tillgå i deras årsredovisningar. För att kunna svara på detta studeras företagens finansiella rapporter varifrån information om de antaganden som gjorts vid nedskrivningsprövningen hämtas.

Kvantitativ metod används också för att informationen som hämtas bör uttryckas numeriskt bland annat på grund av att informationen kommer att användas för jämföring mellan företagen och åren.

Kvantitativ metod används vidare för att utifrån ett statistiskt urval kunna dra en slutsats och komma fram till ett resultat som sedan ska kunna användas för att göra generaliseringar även utanför urvalet.

Eftersom de data som kommer att användas i studien existerar oberoende av oss, dvs. är offentlig data, innebär det att metoden kommer att bearbetas från en neutral och kritisk synvinkel. Denna metod är också lämplig att använda då man lätt kan bearbeta insamlad data.

2.2 Datainsamling

Insamlad data, underlag som kommer att användas till den statistiska undersökningen, kommer att bestå av sekundärdata. Sekundärdata kommer att hämtas från årsredovisningar via Affärsdata, Bolagsfakta eller via de valda företagens hemsidor. Då årsredovisningar inte går att hitta på företagens hemsidor, kommer vi istället att beställa rapporterna från företagen i pappersform. Undersökningen kommer endast att koncentrera sig på hård data dvs. data som både är konkret och mätbar.

IFRS ställer omfattande krav på de antaganden och de upplysningar som företagen delger när de upprättar sin årsredovisning enligt IFRS-standard. Detta underlättar studiens undersökningsansats då företagen måste återge detaljerad information om just hur de har resonerat och vilka antaganden som gjorts kring nedskrivningsprövning av goodwill.

Från årsredovisningarna kommer vi att hämta information om hur stor andel goodwill företagen har gentemot eget kapital samt om företaget har gjort någon nedskrivning eller inte. Vi kommer att titta på vilka antaganden företaget gjort vid deras nedskrivningsprövning. Denna informationssäck kommer sedan att knytas och användas som grund för analysen och för att kunna besvara studiens syfte och frågeställningar.

Vad det gäller övriga källor som kommer att användas som underlag för studien kommer vi att försöka att förhålla oss kritiskt och objektivt för att studiens utfall ska kunna vara tillförlitligt.

Den referensram som studien kretsar kring kommer att baseras på IFRS/IAS standarder från IASB och delvis på tidigare gjorda studier inom goodwillområdet. Referensramen saknar dock teorier som direkt kan appliceras på uppsatsen eftersom inga sådana finns för tillfället. Undersökningar som gjorts inom ämnet goodwillnedskrivningar är relativt nya på grund av att IASB:s regelverk kom att följas först år 2005. Detta är grunden till att vi ännu inte har någon teori inom ämnet. Därför kommer vi att använda oss utav artiklar som är relevanta för studien och publicerade av välkända tidsskrifter.

2.3 Urval och bortfall

Urvalet baseras på ett strategiskt urval då vi kommer att välja ut alla de företag vars goodwill överstiger eget kapital. Denna datainsamlingsprocess kräver därmed flera urvalssteg. Det första urvalet baseras på att endast ta med svenska börsnoterade bolag som är noterade på Stockholmsbörsen och som följer IFRS. Detta för att IFRS-företag måste göra årliga nedskrivningsprövningar av goodwill. Vi kommer därmed att titta på både Large Cap, Mid Cap och Small Cap. I det andra urvalet fokuserar vi på att hitta de företag som redovisar goodwill i sin balansräkning. Det tredje urvalet inriktar sig i att hitta alla de företag vars goodwill överstiger eget kapital, vilket också är kärnan i uppsatsen. Bortfallet kommer att bestå av de företag vars årsredovisningar vi inte kan få tag på.

I studien undersöks företagens årsredovisningar för åren 2007 till 2009. Antalet företag på börsen i Sverige är så pass många att en studie på samtliga företag inte hade varit möjlig med tanke på vår tidsram och omfattning.

Företagen vars upplysningar gällande antaganden om nedskrivningsprövning är bristfälliga kommer också att uteslutas, då parametrar inte går att finna. Företaget SSAB har uteslutits på grund av att de valda parametrarna inte gick att finna då ingen nedskrivningsprövning av goodwill fanns. Även företaget A-Com räknas som bortfall på grund av ägarförändringar och att ny ekonomichef samt finanschef har tillträtt vilket har lett till att årsredovisningen för 2009 kommer att komma ut senare än planerat. Väntan på A-Coms årsredovisning skulle försena vår analys och inlämning.

2.4 Tillvägagångssätt

Efter att studiens urval och bortfall silats måste parametrarna samlas in. Detta kommer att ske genom noter i företagens årsredovisningar under noten immateriella anläggningstillgångar eller goodwill i de fall goodwill identifieras som en särskild balanspost. Övriga uppgifter kommer att hämtas från andra noter i företagens balansräkningar om de är av intresse för studiens syfte.

De tre parametrar som undersöks upprättas efter de upplysningskrav som standarden IAS 36 pekar på. Att de valdes beror på kravet att samtliga företag måste uppge upplysningar kring dessa parametrar. Parametrarna som undersöks i studien anses rama in den mest intressanta informationen som återges från företagen i deras upplysningar. I de fall företagen har återgett parametrar som vi inte har tagit med i vår uppsats har vi bortsett från dessa, då vi anser att ytterligare upplysningar inte skulle kunna tillföra uppsatsen något högre värde.

För att besvara studiens problemformulering, kommer vi att utföra en multipel regressionsanalys i datorprogrammet SPSS, vilket innebär att vi kommer att göra en hypotesprövning för varje år för att se om tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta påverkar nedskrivningen av goodwill under åren 2007-2009. Vi kommer även att göra en multipel regressionsanalys som kommer att omfatta alla företagens genomsnittliga värden för den sammanlagda treårsperioden för att se om någon parameter påverkar nedskrivningen av goodwill.

Uppsatsens Empiri och Analysdel kommer att sättas ihop för att bespara läsaren onödiga upprepningar samt för att underlätta läsarens förståelse. Analysen av parametrarna utgår från empiriinsamlingen. När vi har analyserat färdigt kommer en slutsats med koppling till referensramen att dras och utöver detta avslutas uppsatsen med förslag på fortsatt forskning.

2.5 Multipel regressionsanalys

En sådan analys grundar sig i att undersöka hur mycket av variansen i den beroende variabeln som kan föras tillbaka på de oberoende variablerna. Den multipla regressionen är ett statistiskt hjälpmedel och används för att beskriva ett samband mellan en beroende variabel och flera oberoende variabler[15].

Ekvation multipel regression (k antal oberoende variabler):

$$Y' = a + bX_1 + bX_2 + ... + bX_k$$

där:
Y' = beroende variabel
a = konstant
b = betakoefficient
X = oberoende variabel.
k = antalet oberoende variabler

Sedan ska hypotesprövningar göras för att se om det finns ett samband eller inte:

Det första vi kommer att göra är att ställa upp en nollhypotes (H_0) och en alternativ hypotes (H_1). Nollhypotesen ställs upp med syftet att testas och där H_0 står för Hypotes och där 0 står för ingen skillnad eller inget samband. Nollhypotesen kan antingen förkastas eller behållas.

[15] Djurfeldt G., et. al. (2007) ”Statistisk verktygslåda”, Studentlitteratur

Den alternativa hypotesen accepteras när nollhypotesen förkastas. För att avgöra om nollhypotesen ska förkastas eller accepteras krävs att efterföljande steg ska slutföras.

Steg två består av att vi kommer välja signifikansnivå (α) som pekar på hur stor sannolikheten för att förkasta nollhypotesen är. Det går i princip att välja vilken signifikansnivå som helst mellan 0-1, men den vanligaste signifikansnivån är 5 % (0,05). Vi kommer därför att använda oss utav 5% signifikansnivå.

I detta steg kommer vi beräkna testets värde. Det kommer sedan att visa om vi ska behålla eller förkasta nollhypotesen beroende på om den överskrider det kritiska gränsintervallet eller inte. Det kritiska gränsvärdet fastställs utifrån den valda signifikansnivån och antalet frihetsgrader och hämtas sedan ur en t-tabell.

I det sista steget ska vi ta ett beslut om nollhypotesen, dvs. om vi ska behålla den eller förkasta den jämfört med vad de olika värdena pekar på och om värdena är inom eller utanför det kritiska intervallet eller inte.

2.6 Val av parametrar

Regelverket ställer krav på vad företagen måste uppge för information i sina noter samt hur omfattande upplysningarna ska vara kring nedskrivningsprövningarna. Det nya regelverket kräver att företagen ska uppge information om följande antaganden[16]:

- En beskrivning av varje **viktigt antagande** på vilket företagsledningen har baserat sina kassaflödesprognoser för den period som täcks av de senast gjorda budgetarna/prognoserna. Viktiga antaganden är sådana antaganden för vilka enhetens återvinningsvärde är mest känsligt.

- En beskrivning av **företagsledningens metod** för att fastställa det värde eller de värden som innefattas i varje viktigt antagande, huruvida det värdet eller de värdena återspeglar tidigare erfarenheter eller, i tillämpliga fall, är i överensstämmelse med externa informationskällor, och, om så inte är fallet, hur och varför de skiljer sig från tidigare erfarenheter eller externa informationskällor.

- Den **period** över vilken företagsledningen har prognostiserat kassaflöden baserat på finansiella budgetar/prognoser som fastställts av företagsledningen och när en period som är längre än fem år används för en kassagenererande enhet, en förklaring till varför den längre perioden är motiverad.

- Den **tillväxttakt** som används för att extrapolera kassaflödesprognoser bortom den period som täcks av de senast gjorda budgetarna/prognoserna, och motivet till att använda en tillväxttakt som överstiger den långfristiga tillväxttakten för de produkter, branscher eller land eller länder i vilket företaget är verksamt, eller för den marknad för vilken enheten är avsedd.

[16] IAS 36 p. 134

- Den **diskonteringssats** eller de diskonteringssatser som tillämpas på kassaflödesprognoserna.

Eftersom vi kommer att undersöka företagens antaganden vid goodwillnedskrivning kommer de parametrar som samlas in grundas i de antaganden som företagen upplyser om i sina årsredovisningar. De första två antaganden, metod för fastställande och viktiga antaganden, är inte tillräckligt presenterade i företagens årsredovisningar och speglar inte heller de viktigaste antaganden vid nedskrivningsprövning av goodwill varför vi väljer att inte ta med dessa i vår undersökning. Därmed kommer studiens grundpelare bestå av företagens antaganden kring tidsperioden, tillväxttakten samt diskonteringsräntan.

Tidsperiod: valdes för att se på hur pass lång tid som företagsledningen har baserat sina finansiella prognoser på. Prognoserna kommer sedan i sin tur att stå som underlag för om det finns ett nedskrivningsbehov eller inte. Vi anser därför att tidsperioden är en viktig parameter som företagsledningen måste göra ett antagande om.

Tillväxttakt: valdes då den används vid beräkning av nyttjandevärdet för att förstärka kassaflödesprognoserna som uppkommer efter den valda tidsperioden.

Diskonteringsränta: används för att diskontera framtida kassaflöden. Denna parameter är definitivt en av de viktigaste då den är ett mätinstrument för pengar och risker som associeras med en tillgång.

2.7 Kodning

Kodningen av parametrarna kommer att baseras på IASB:s standard IAS 36 – Nedskrivning av goodwill, enligt nedan:

Tidsperiod: I standarden anges det att företagen ska motivera om de använder sig av en tidsperiod som överstiger fem år, därför har vi valt att koda detta genom tre kategorier:

Tidsperiod	
Kortare än 5 år	*1*
5 år	*2*
Längre än 5 år	*3*

Tillväxttakten: upplyser företagen om i sina årsredovisningar som ett procenttal, och uttrycks därmed med siffror, därför kommer ingen ytterligare kodning att göras. Om företagen anger fler än en tillväxttakt kommer ett genomsnitt att beräknas.

Diskonteringsränta: beskrivs likt tillväxttakten också som ett procenttal och kommer även här inte att kodas något extra.

2.8 Validitet

Validiteten ska återspegla hur sanningsenlig den data som används vid studiens genomförande är. Traditionellt menar man att validiteten är ett instrument för att avgöra om man mäter det man avsett att mäta. Validiteten ska alltså avgöra om rätt sak används vid rätt tillfälle och är en viktig faktor vid generalisering av resultat. Yttre validitet är någonting som rör generalisering från urval till population. Vårt urval baseras på de företag som har störst goodwillposter gentemot eget kapital. Urvalet kan därmed inte ses som representativt för de företag vars goodwill inte överstiger eget kapital. Eftersom vårt bortfall endast omfattar två företag utav tjugotvå ser vi inte det som ett hot mot yttre validitet. Validiteten i denna uppsats bygger mycket på företagens egna antaganden, hur pass rättvisande de är kommer vi inte att gå in på i denna studie[17].

2.9 Reliabilitet

Med reliabilitet menas att uppsatsens slutsats ska kunna vara så pass pålitlig att den inte påverkas av slumpen och tillfälligheter, dvs. att det ska gå att göra om samma studie och få samma resultat. Reliabiliteten stärks genom att vi redovisar hur vi har gått till väga för att komma fram till slutsatsen och vilka statistiska hjälpmedel som vi kommer att använda till vår hjälp i analysdelen. Vidare anser vi att den insamlade empirin kommer att ge en rättvisande bild av företaget, eftersom årsredovisningarna följer betydande regelverk och revisionsgrankas. Det finns olika sätt att testa datas reliabilitet. Genom att exempelvis upprepa samma undersökning vid två olika tidpunkter. Om resultatet blir detsamma är det utryck för hög reliabilitet, det kallas test-retest-reliabilitet. Ett annat tillvägagångssätt ät att flera forskare undersöker samma fenomen. Om flera forskare kommer fram till samma resultat är det utryck för hög reliabilitet. Detta kallas inter-rater-reliabilitet så kallad interbedömarreliabilitet[18].

[17] Johannessen Asbjörn & Tufte Per Arne (2003) ”Introduktion till samhällsvetenskaplig metod”
[18] ibid

3. Referensram

I detta avsnitt kommer vi att leda läsaren in i de grundläggande reglerna som bolagen är tvungna att följa vid en nedskrivningsprövning av goodwill. Kapitlet avslutas med tidigare forskning inom området för en djupare förståelse av problematiken kring goodwillnedskrivningar.

3.1 IFRS 3 - Rörelseförvärv

3.1.1 Definition av goodwill

Någon glasklar definition av goodwill finns inte i teorin[19]. Redovisningsteoretiker har länge debatterat om goodwill och dess beskaffenhet men inte kunnat enas om dess ursprung och definition. Goodwill har kommit att blir ett svart får som många vill uttala sig om[20]. Detta har lett till komplicerade och motstridiga beskrivningar av goodwill.

I IFRS 3 definieras goodwill som framtida ekonomiska fördelar från tillgångar som det inte är möjligt att individuellt identifiera[21]. Goodwill som kan identifieras vid rörelseförvärv redovisas som en tillgång och värderas till anskaffningsvärdet[22].

En definition av goodwill är:"*goodwill is everything that might contribute to the advantage an established business possessed over a business to be started anew*[23]".

Man skiljer vanligtvis mellan internt upparbetad goodwill respektive förvärvad goodwill.

Internt upparbetad goodwill kan exemplifieras som företagets goda rykte eller varumärkets successivt upparbetade goda image hos konsumenterna. Enligt den s.k. Skandiamodellen har detta även kallats företagets intellektuella kapital och ansetts bestå av bl.a. personalens kunskaper (humankapital) och den kunskap som finns inbyggd i organisationen i form av instruktioner, kundstock m.m[24]. Den primära anledningen till detta är att värdet inte ansetts kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt och att beståndsdelarna inte varit avskiljbara eller identifierbara[25].

Förvärvad goodwill är skillnaden mellan det pris ett företag betalar vid ett företagsförvärv och det förvärvade företagets nettotillgångar värderade till verkligt värde[26]. Sådan goodwill uppstår alltså vid företagsförvärv där köpeskillingen är högre än förvärvat eget kapital, där övervärdet bedöms vara goodwill. Denna sorts goodwill ingår i samlingskategorin

[19] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) "Internationell redovisning – teori och praxis"
[20] Carlin, F. T & Finch N., (2008) "goodwill impairment test under IFRS – A false impossible shore? " MGSM Working paper nr 2008-11
[21] IFRS 3 p. 1
[22] RR 15 p. 3
[23] Yang, J. M. (1927)"Goodwill and other intangibles" New York: Ronald Press nr. 29
[24] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) "Internationell redovisning – teori och praxis"
[25] IAS 38 p. 11-12
[26] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) "Internationell redovisning – teori och praxis"

immateriella tillgångar i balansräkningen. Goodwill som redovisas vid ett rörelseförvärv är en tillgång som representerar de framtida ekonomiska fördelar som uppkommer från andra tillgångar förvärvade i ett rörelseförvärv som inte är enskilt identifierade och separat redovisade[27]. Reglerna i IFRS bryter mot tidigare praxis och föreskriver att goodwill anses ha en obestämd livslängd och inte längre ska skrivas av enligt plan. Förvärvad goodwill ska istället årligen, samt vid indikation av värdeminskning, prövas genom ett s.k. nedskrivningstest för att avgöra om värdet består eller bör skrivas ned[28]. Det år då en nedskrivning görs ska koncernen redovisa en tillgångsminskning och en kostnad i resultaträkningen[29].

3.1.2 Förvärvsmetoden

Samtliga rörelseförvärv ska redovisas enligt förvärvsmetoden. En tillämpning av förvärvsmetoden omfattar följande steg:

Identifiering av förvärvare: En förvärvare ska identifieras vid alla rörelseförvärv. Förvärvaren är den part som får ett bestämmande inflytande över det andra bolaget som berörs av förvärvet. Ett bestämmande inflytande antas föreligga om moderbolaget direkt, eller indirekt genom dotterbolag, äger över hälften av rösterna i ett företag, om det inte finns särskilda omständigheter som visar att ett sådant ägande inte ger ett bestämmande inflytande[30].

Fastställande av förvärvstidpunkten: Förvärvstidpunkten är den tidpunkt vid vilken förvärvaren erhöll ett bestämmande inflytande över den förvärvade enheten, det är normalt den tidpunkt då förvärvaren juridiskt överför ersättningen, förvärvar tillgångarna och övertar skulderna i det förvärvade företaget. En förvärvare ska överväga alla relevanta fakta och omständigheter vid identifiering av förvärvstidpunkten[31].

Redovisning och värdering av de identifierbara tillgångarna och skulderna: Grundregeln är att förvärvaren ska redovisa identifierbara tillgångar och skulder till deras verkliga värden vid förvärvstidpunkten. I standarden återges ett flertal redovisningsvillkor som måste uppfyllas för att kunna bocka av detta steg. För att de identifierbara förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna ska uppfylla villkoren för redovisning enligt förvärvsmetoden måste de ingå i det som förvärvaren och det förvärvade företaget (eller dess tidigare ägare) utbytte vid rörelseförvärvet och inte vara resultatet av separata transaktioner[32].

Redovisning och värdering av goodwill eller vinst vid ett förvärv till lågt pris: Ibland kan en förvärvare göra ett förvärv till lågt pris, som är ett rörelseförvärv där beloppet överstiger de sammanlagda beloppen. Om detta överskott kvarstår ska förvärvaren redovisa den uppkomna vinsten i resultatet per förvärvstidpunkten. Vinsten ska hänföras till förvärvaren. Förvärv till

---

[27] IAS 38 p. 11
[28] IFRS 3 p. 32
[29] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) “Internationell redovisning – teori och praxis”
[30] IFRS 3 p. 6-7
[31] IFRS 3 p. 8-9
[32] IFRS 3 p. 10-14

lågt pris kan exempelvis inträffa i ett rörelseförvärv som är en tvångsförsäljning där säljaren agerar under tvång[33].

3.2 IAS 36 - Nedskrivningar

IAS 36 behandlar nedskrivningar och beskriver de metoder som ett företag ska använda för att säkerställa att dess tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet. Om redovisat värde är högre än både verkligt värde och nyttjandevärdet så måste nedskrivning ske[34].

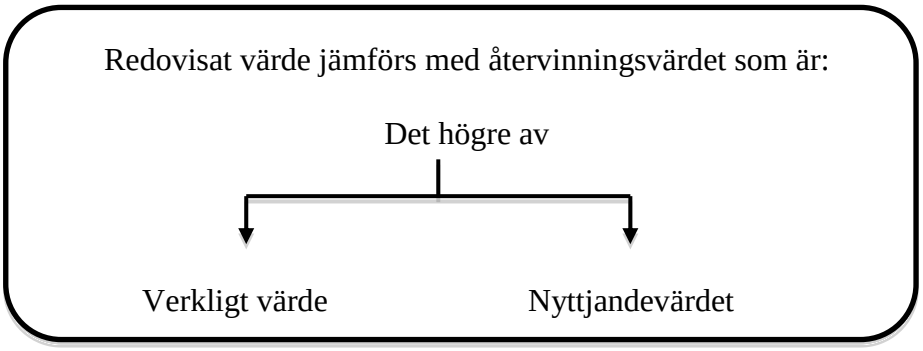

Redovisat värde: är det belopp till vilket en tillgång redovisas första gången med avdrag för ackumulerad avskrivning och ackumulerad nedskrivning på tillgången[35].

Återvinningsvärdet: är det högre av verkligt värdet eller nyttjandevärdet[36].

Verkligt värdet: är det pris man kan förvänta sig vid en försäljning av en tillgång mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse att transaktionen genomförs, efter avdrag för försäljningskostnader[37].

Nyttjandevärdet: är nuvärdet av de framtida kassaflöden en tillgång eller kassagenererande enhet väntas ge upphov till[38].

Oavsett om det finns någon indikation på en värdeminskning eller ej, ska ett företag varje år pröva om en immateriell tillgång med obestämbar nyttjandeperiod, t ex. goodwill, har minskat i värde genom att jämföra dess redovisade värde med dess återvinningsvärde. Denna prövning av nedskrivningsbehovet kan utföras när som helst under ett räkenskapsår, förutsatt att den utförs vid samma tidpunkt varje år[39].

[33] IFRS 3 p. 34-36
[34] IAS 36 p. 74
[35] IAS 36 p. 6
[36] ibid
[37] ibid
[38] ibid
[39] IAS 36 p. 10

Det redovisade värdet ska skrivas ned till återvinningsvärdet endast om återvinningsvärdet för en tillgång är lägre än redovisat värde. Denna minskning utgör nedskrivningen. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultatet[40].

3.3 IAS 38 – Immateriella tillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form[41]. En tillgång är identifierbar om den antingen är avskiljbar, det vill säga att det går att avskilja eller dela av den från företaget och sälja, eller att det uppkommer ur avtalsenliga eller juridiska rättigheter, oavsett om dessa rättigheter är överlåtbara eller avskiljbara från företaget eller från andra rättigheter och förpliktelser[42].

En immateriell tillgång ska redovisas i rapporten över finansiell ställning endast om det är sannolikt att de förväntade framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillfalla företaget, och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt[43].

En immateriell tillgång ska värderas till anskaffningsvärde första gången den tas upp i rapporten över finansiell ställning[44]. Efter första redovisningstillfället kan värderingen göras enligt två alternativ: anskaffningsvärdemetoden eller omvärderingsmetoden. Anskaffningsvärdemetoden innebär att efter det första redovisningstillfället ska en immateriell tillgång tas upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar[45]. Omvärderingsmetoden innebär att efter en immateriell tillgång har redovisats första gången, ska den redovisas till omvärderat belopp, som är det verkliga värdet vid omvärderingstidpunkten efter avdrag för eventuella tillkommande ackumulerade avskrivningar och tillkommande ackumulerade nedskrivningar[46].

3.4 Diskonteringsräntan

Denna parameter innehåller vissa villkor som måste anges, bland annat måste bolagen ange en diskonteringssats före skatt som i sig ska reflektera aktuella marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som särskilt avser den tillgång för vilken uppskattningarna av de framtida kassaflödena inte har justerats[47].

Diskonteringsfaktorn beräknas utifrån de avkastningskrav som kan härledas ur aktuella marknadsmässiga transaktioner för liknande tillgångar eller från den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden i noterade företag som har tillgångar med liknande risker och fördelar som den som är föremål för bedömning. Dock ska den diskonteringssats eller de

[40] IAS 36 p. 59
[41] IAS 38 p. 8
[42] IAS 38 p. 12
[43] IAS 38 p. 21
[44] IAS 38 p. 24
[45] IAS 38 p. 74
[46] IAS 38 p. 75
[47] IAS 36 p. 55

diskonteringsfaktorer som används för att beräkna en tillgångs nyttjandevärde inte återspegla risker för vilka uppskattningarna av de framtida kassaflödena har justerats. Annars blir följden en dubbelräkning av vissa antaganden[48]. När det inte är möjligt att för en särskild tillgång härleda en diskonteringssats från marknadsdata måste uppskattningen göras på annat sätt[49].

3.5 Tillväxttakt

Enligt denna parameter ska företag basera sina bedömningar om framtida kassaflöden för perioder bortom den som omfattas av de senaste prognoserna på ett antagande om en oförändrad eller avtagande tillväxttakt. Denna tillväxttakt får inte överskrida den långsiktiga tillväxttakt som gäller för företagets produkter eller för den bransch eller det land eller de länder där företaget är verksamt, eller för den marknad för vilken tillgången är avsedd, såvida det inte finns goda skäl att använda en högre tillväxttakt[50].

Kassaflödet fram till slutet av en tillgångs nyttjandeperiod uppskattas genom en extrapolering av det kassaflöde som baseras på de prognoser som upprättats med användande av tillväxttakten under tidigare perioder. Tillväxttakten är därvid konstant eller sjunkande över tiden, om det inte finns skäl att anta att en ökande tillväxttakt är förenlig med allmänt accepterade trender eller erfarenheter för en produkts eller verksamhets livscykel. Tillväxttakten är noll eller negativ om detta är lämpligt[51].

3.6 Tidsperiod

Företagen ska enligt denna parameter basera sina kassaflödesprognoser på de senaste finansiella prognoserna som fastställts av företagsledningen, men undanta eventuella framtida kassaflöden som väntas uppkomma vid framtida omstruktureringar eller vid förbättringar av tillgångens prestanda. Bedömningar som bygger på framskrivningar av dessa budgetar och prognoser ska omfatta en period om högst fem år, såvida det inte finns goda skäl att använda en längre period[52].

3.7 Agentteori

Agentteori är en positiv redovisningsteori som försöker förklara varför det inte finns någon allmänt accepterad redovisningsprincip[53]. Det grundläggande antagandet i agentteorin är att alla människor är nyttomaximerare, vilket betyder att alla i första hand handlar efter sitt eget intresse. I den klassiska agentteorimodellen utgår man dels ifrån att agenten (dvs. den anställde) är riskavert (dvs. obenägen att ta risker) och dels att agenten vill ha kompensation för sin insats. En riskavert person är inte villig att ta på sig risker utan kompensation i form av en högre förväntad lön eller annan avkastning. Man utgår således ifrån att det optimala kontraktet mellan agenten och huvudmannen (principalen) bestäms utifrån en avvägning

[48]IAS 36 p. 56
[49]IAS 36 p. 57
[50]IAS 36 p. 33 c
[51]IAS 36 p. 36
[52]IAS 36 p. 33 b
[53] Schroeder G. Richard, Clark W. Myrtle, Cathey M. Jack (2009) “Financial Accounting theory and Analysis”

mellan incitament och kompensation för att agenten bär en del risk i form av att han/hon inte känner till sin kommande lön med säkerhet[54].

Agentteori har definerats som: *”Agency theory is a branch of game theory that studies the design of contracts to motivate a rational agent to act on behalf of a principal when the agent´s interest would otherwise conflict with those of the principal*[55]*”.*

Inom agentteorin finns antagandet om att det föreligger en intressekonflikt mellan agenten och principalen. Problemet uppstår då principalen ger ansvar åt agenten som i sin tur ska utföra en viss uppgift efter principalens önskemål men som agerar efter sitt eget intresse. Agentteorin fungerar som en identifieringsmaskin, som ska hitta situationer där agenten och principalen har en intressekonflikt. Inom redovisningen ska denna teori exempelvis kunna hitta ekonomiska riktlinjer som får agenten att agera efter sitt egenintresse istället för efter principalens intresse. Till exempel genom att förhindra agenten att välja de redovisningsmetoder som ger högre vinst åt agenten om hans kompensation är relaterad till vinstnivån. Ett annat exempel är att om goodwill skrivs ned så kommer resultatet att minska vilket för agentens del skulle innebära mindre ersättning då ersättningen är vinstberoende.

Då företag är nyttomaximerare använder de sig av alla medel för att hålla resultatet så högt som möjligt. De kan manipulera med parametrar för att inte behöva göra nedskrivning av goodwill, genom att exempelvis sänka diskonteringsräntan.

3.8 Earnings management

Med earnings management/ vinstmanipulering avses att man utnyttjar den flexibilitet som finns i redovisningen för att nå mål avseende resultat, skuldsättning m.m. En situation där man använder sig av flexibiliteten är när man strävar efter att göra uppskattningar i redovisningen för att vinsten på kort sikt maximeras[56]. Incitament och möjligheter till vinstmanipulering begränsas, av regelbaserade och strikta redovisningsregler och av att företagsledningen har incitament av att ha ett gott rykte för att rapportera trovärdigt[57].

Earnings management defineras som: *”Earnings management occurs when managers use judgment in financial reporting and in structuring transactions to alter financial reports to either mislead some stakeholders about the underlying economic performance of the company, or to influence contractual outcomes that depend on reported accounting numbers*[58]*”*

Earnings management innebär att företagsledningen försöker påverka den externa redovisningen[59]. Därmed kan detta vara en av anledningarna till att de flesta svenska

[54] Sundgren S, Nilssin H., Nilsson S., (2009) “Internationell redovisning – teori och praxis”
[55] Willian R. Scott (2003)“Financial Accounting Theory”
[56] Schroeder G. Richard, Clark W. Myrtle, Cathey M. Jack (2009) “Financial Accounting theory and Analysis”
[57] Dechow, P.M. & Skinner, D.J. (2000) "Earnings Management: Reconciling the Views of Accounting Academics, Practitioners, and Regulators", Accounting Horizons, nr 2, s 235-250
[58] ibid
[59] Schroeder G. Richard, Clark W. Myrtle, Cathey M. Jack (2009) “Financial Accounting theory and Analysis”

börsnoterade bolag inte skriver ned goodwill[60]. Man menar att företagen kan manipulera med de antaganden som görs av parametrarnas olika värden och på det sättet undvika att skriva ned goodwill. Företaget är enligt agentteorin nyttomaximerare och har en tendens att behålla ett högt resultat till bekostnad av att visa en felaktig bild av företagets faktiska ekonomiska situation. Företagen kan ha visat hur en förändring i tillväxttakt påverkar nedskrivningsbehovet av goodwill men inte beskrivit om detta verkligen innebär en risk i deras verksamhet[61]. Genom att manipulera med parametrarnas värden kan företagen behålla ett högt resultat och samtidigt behålla ett gott rykte på marknaden då man inte gjort något uppenbart fel. Smällen kommer senare då felet upptäcks och företaget blir tvunget att skriva ned goodwillen – förr eller senare kommer allt till kritan. Detta kan innebära att företag med stora goodwillposter kommer att ha mycket låga resultat eller i värsta fall gå i konkurs.

3.9 Tidigare forskning

En tidigare studie som tillämpades på företag i USA undersöktes om det var möjligt att investerare ur finansiella upplysningar kunde utläsa om nedskrivningsprövningarna skulle leda till nedskrivning av goodwill eller inte[62]. De amerikanska företagen följer således en annan redovisningsstandard; GAAP. För att kunna tillämpa denna studie på svenska företag krävs en kartläggning av skillnaderna mellan GAAP och IFRS.

Earnst & Young utförde en studie som beskrev skillnaderna mellan IFRS och GAAP[63]. De båda standarderna hänvisar till att goodwill ska redovisas på samma sätt när den uppkommer. Man menar att båda standarderna är överens om att en nedskrivningsprövning av goodwill ska utföras varje år samt att goodwillposten vid nedskrivningsprövningen endast ska skrivas ned och inte återföras. GAAP skiljer sig i den bemärkelsen att de använder sig utav en tvåstegsmetod vid nedskrivningsprövningen, medan IFRS använder sig av en mer direkt metod. Tvåstegsmetoden kräver att återvinningsvärdet prövas (redovisade värdet av tillgången jämförs med verkligt värde). Om det fastställs att det redovisade värdet överstiger det verkliga värdet ska en nedskrivning av goodwill ske. Enligt IFRS uppdelas goodwill på kassagenererade enheter för att sedan omedelbart nedskrivningsprövas. Man prövar i detta fall om nyttjandevärdet eller det verkliga värdet är högre än det redovisade värdet på de kassagenererade enheterna, om så är fallet ska goodwillposten skrivas ned.

Nu när vi klarlagt vad skillnaderna och likheterna mellan de två redovisningsstandarderna är kan vi återgå till studien. Uppsatsen grundas i de valda företagens årsredovisningar och sträcker sig över en tioårsperiod. I undersökningen hävdas det att investerare inte kan förutsäga goodwillnedskrivningar endast på den information som finns i årsredovisningarna då den informationen är för svag för att man ska kunna dra någon slutsats. Det hävdas ytterligare att den information som investerare kan rikta sin blick på är nya rörelseförvärv då

[60] http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/lindebergs_grant_thornton_/pressrelease/view/ny-studie-visar-laaga-nedskrivningar-av-goodwill-i-svenska-noterade-bolag-i-finanskrisens-spaar-362559 07.03.2010
[61] ibid
[62] Hayn C., Hughes P., (2005) "Leading indicators of goodwill impairment" Auditing & Finance Vol. 21:3 nr: 223-265
[63]Ernst & Young (2009) "US GAAP vs. IFRS – the basics"

den information som anges där oftast är mer omfattande än själva nedskrivningsprövningen av goodwill. Man menar att det är lättare att förutsäga en goodwillnedskrivning med hjälp av den informationen än med hjälp av självaste nedskrivningsprövningen.

En annan studie som också undersökte om det gick att identifiera några indikatorer för nedskrivning av goodwill kom fram till liknande slutsatser men hade en annan grund till sitt förfogande. I studien framhäver man att en decentralisation av ägandet, antalet obundna styrelsemedlemmar och en separation av VD och styrelseordförandeposten skulle leda till ökade goodwillnedskrivningar[64]. Man hävdar även att företag som innehar en bra marknadsposition har större tendens att skriva ned goodwill. Resultaten som man kommit fram till i studien pekade på ett samband mellan antalet obundna styrelsemedlemmar och ledningens handlande att faktiskt skriva ned goodwillposten. Resultaten pekade också på att större företag är mer benägna till att göra nedskrivningar medan tillväxtföretag inte gjorde nedskrivningar i lika stor utsträckning. Slutsatsen som kan dras är därmed att de faktorer som leder till nedskrivning av goodwill är just tillämpningen av asymmetrisk information i företaget i samband med objektiva värderingar från företagets sida. Studien drar *good corporate governance* (god bolagsstyrning) till sin spets och hävdar att det måste betonas ytterligare för att nedskrivningsprövningarna ska anses följa IASB:s regelverk.

En tredje studie syftar till att förklara om företagsledningens antaganden ligger till grund för att goodwill inte skrivs ned i lika hög grad som den borde. Man undersöker i studien om nedskrivningsprövningar av goodwill påverkas av informationsasymmetri[65]. I studien exemplifieras fenomenet som att en nedskrivning av goodwill vore berättigad men att ingen nedskrivning sker på grund av företagsledningens egenintresse som avspeglas i agentteorin och därmed skjuter upp nedskrivningen ytterligare. Slutsatsen som studien kom fram till var att man kunde hitta en länk med agentteorin och hävdade att nedskrivningsprövningarna manipulerades av företagens antaganden.

Till sist vill vi nämna en artikel som står ut ur mängden och där man påstår att det är svårt att definiera vad en tillgång är överhuvudtaget. På grund av att de internationella redovisningsstandarderna är så pass komplexa ifrågasätts det i artikeln om goodwill verkligen borde räknas som en tillgång överhuvudtaget[66]. Diskussionen avslutas sammanfattningsvis i att redovisningen är för utsvävande och borde istället göras mer konkret genom att förslagsvis börja i den änden där goodwill börjar. Endast tillgångar som är materiella borde ses som tillgångar alla andra tillgångar finns endast i vår fantasi[67].

---

[64] Verriest A., Gaermynck A. (2009) ”What determines goodwill impairment” Business and Economics vol. 54 nr 2

[65] Ramanna K., Watts R. (2009) “Evidence of the use of unverifiable estimates in required goodwill impairment” Harvard Business School nr. 09-106

[66] Schuetze, W.P. (2001). "What Are Assets and Liabilities? Where Is True North? (Accounting That My Sister Would Understand)", ABACUS, nr 1, s 1 25.

[67] ibid

4. Empiri & Analys

Vi kommer i detta kapitel att visa den insamlade empirin samt med hjälp av statistiska hjälpmedel analysera frågeställningarna och på så vis svara på uppsatsens syfte.

4.1 Presentation av empiri

Vi kommer här att presentera den insamlade empirin från de valda företagens årsredovisningar. Denna empiri kommer sedan ligga till grund för analysen och den multipla regressionsanalysen som kommer att genomföras.

Diagrammet nedan pekar på hur stor andel goodwill av summa eget kapital som företagen har under respektive år. Diagrammet utgår från år 2007 där företagen sorteras från den högsta andelen goodwill till den lägsta. Diagrammet är en sammanställning över de företag som är uppsatsens studieobjekt efter de tidigare gjorda avgränsningarna och urvalen.

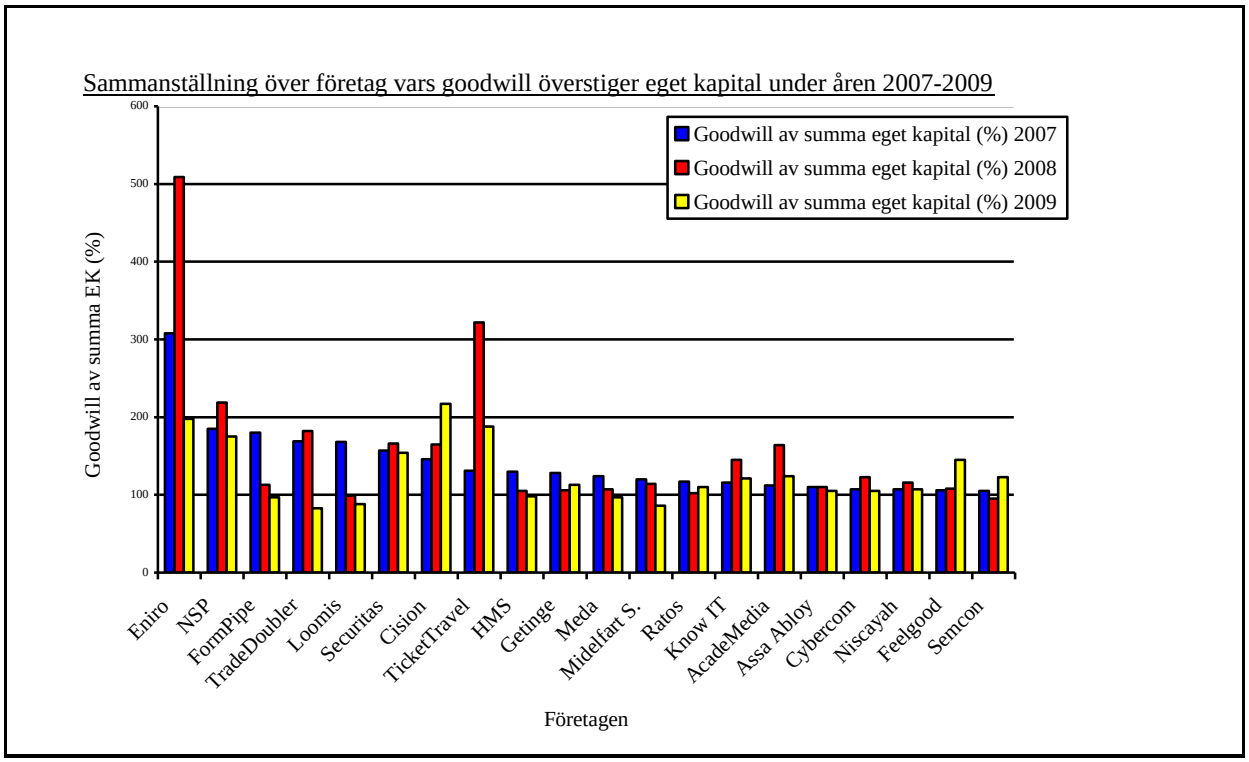

Figur 4.1.1

Diagrammet visar att Eniro har störst andel goodwill av summa eget kapital bland de tjugo företag som vi har undersökt. Ur diagrammet kan vi även utläsa att företaget Cision är det enda företaget som konstat under dessa tre år ökat sin andel goodwill gentemot summan av eget kapital. TicketTravel och Eniro är två företag som kraftigt utökat sin andel goodwill år 2008 där sedan goodwillandelen under år 2009 avtar rejält.

FormPipe, Loomis, HMS, Meda och Midelfart S. är de företag som under den undersökta treårsperioden konstant minskar sin andel goodwill av summa eget kapital. De resterande företagens resultat avviker inte anmärkningsvärt från år till år.

Sammanställning över andelen nedskriven goodwill under åren 2007-2009

Tabellen visar hur stor goodwillpost företagen sammanlagt har under den valda treårsperioden samt hur stor andel goodwill som skrivs ned under åren.

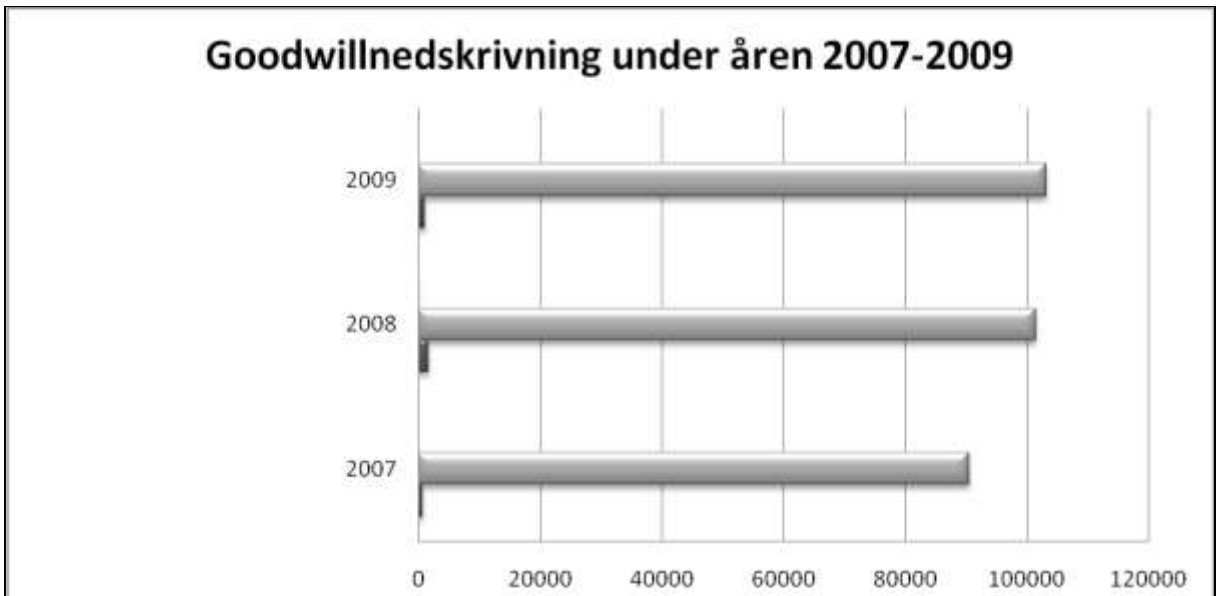

	2007	2008	2009
Andel nedskriven goodwill i procent	0,70%	1,70%	0,98%
Total andel goodwill i MKR	90527	101456	103077
Goodwillnedskrivning i MKR	627	1736	1008

Antal företag som gjort goodwillnedskrivning	5	4	10

Figur 4.1.2

Vi kan därmed utläsa att den totala andelen goodwill ökar varje år från år 2007 med 90 527 Mkr till år 2009 med 103 077 Mkr.

År 2007 gjordes det totalt 0,7 % nedskrivningar av goodwill av sammanlagt fem företags totala andel goodwill.

Intressant att notera är att det gjordes mest goodwillnedskrivning mätt i Mkr år 2008 med 1 736 Mkr, men att detta endast utgjorde 1,7 % av den totala andelen goodwill och att endast fyra av de tjugo valda företagen gjorde nedskrivningarna.

År 2009 gjorde tio företag nedskrivningar men tabellen pekar på att summa nedskrivningar det året var mindre än året innan när endast fyra företag skrev ned. Tio företag skrev ned sammanlagt 1008 Mkr motsvarande 0,98 % jämfört med tidigare året 2008.

Eftersom vi noterade att de största goodwillnedskrivningarna gjordes under år 2008 av endast fyra företag valde vi att undersöka detta lite närmare.

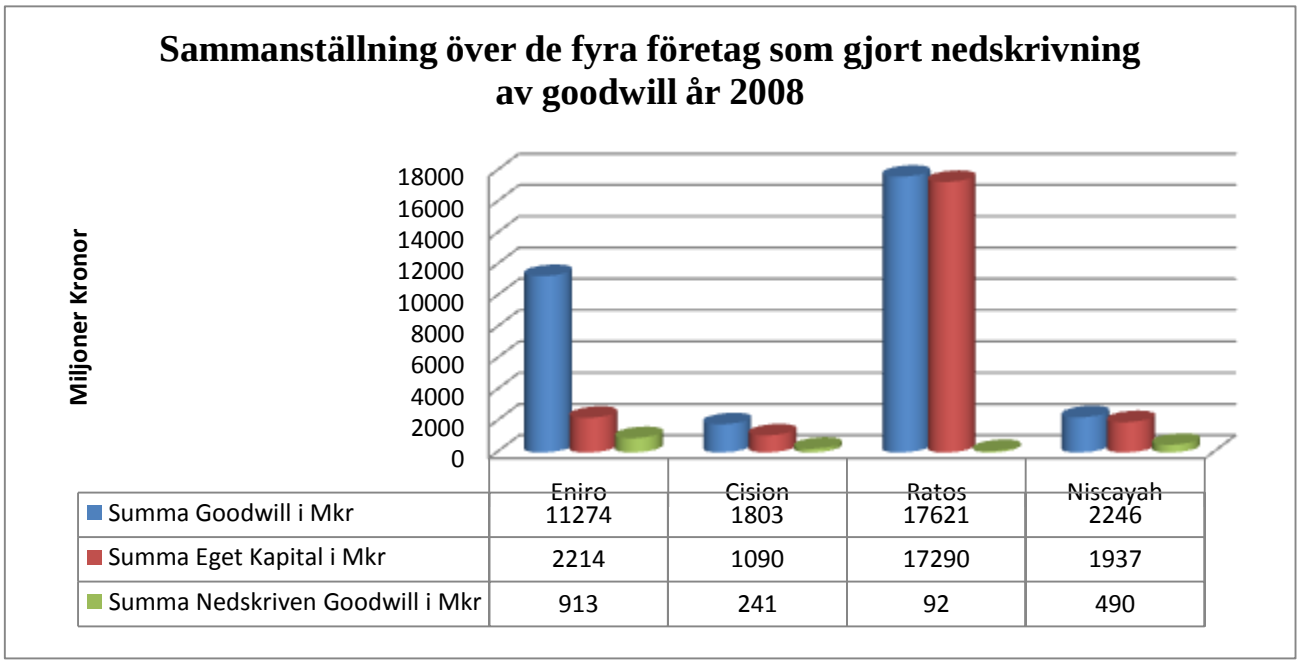

Figur 4.1.3

Diagrammet visar att Ratos är det företag med högst andel goodwill och eget kapital men att de trots detta inte skriver ned en tillräckligt stor del av goodwillen. De andra företagen som har mindre andel goodwill och mindre andel eget kapital och skriver ned sin goodwillpost med mer än vad Ratos gör.

Eniro är det företag som har högst andel goodwill jämfört med summa eget kapital. Eniros goodwillpost överstiger det egna kapitalet med mycket mer än vad de andra företagens gör. Eniro har därför mest goodwill att försvara då de har mycket mindre eget kapital. På grund av detta kanske just Eniro har skrivit ned mest goodwill år 2008 jämfört med de resterande företagen.

Niscayah har en goodwillpost som överstiger det egna kapitalet med minst marginal på endast 309 Mkr och de väljer att skriva ned en bra bit av goodwillen jämfört med deras totala andel goodwill med hela 490 Mkr.

Cision har en goodwillpost som överstiger det egna kapitalet en bra bit med hela 713 Mkr som motsvarar ca 165 %. De väljer att skriva ned sin goodwillpost med ca 30 % på totalt 241 Mkr.

Detta diagram kanske inte i sig pekar på någon stor nedskrivning av goodwill på totalt 1,7 % men med tanke på att det endast handlar om fyra utav tjugo företag kan det ändå vara intressant att nämna. År 2009 visade det sig att tio företag skrev ned goodwill med totalt 0,98 % vilket är ännu mindre än år 2008.

4.2 Vilka antaganden har företagen gjort vid nedskrivning av goodwill mellan åren 2007 till 2009?

Genomsnittsvärden av företagens antaganden mellan år 2007-2009

År	Tidsperiod (år)	Tillväxttakt (%)	Diskonteringsräntan (%)
Genomsnitt år 2007	4,8	2,9	10,6
Genomsnitt år 2008	5,5	2,8	10,1
Genomsnitt år 2009	5,2	2,6	10,1

Tabell 4.2.1

De flesta företag har under den valda treårsperioden en genomsnittlig tidsperiod på 5 år, tillväxttakt på 3 % och en diskonteringsränta på 10 % som kan utläsas ur tabellen.

Det måste dock påpekas att parametrarna har ett par över-/undervärden som måste tas i åtanke. Till exempel kan diskonteringsräntan sträcka sig från Eniros 3,8 % till TradeDoublers 17,5 % [68]. Företagen gör bedömningar som sedan står till grund för deras antaganden om parametrarnas värden. På grund av dessa bedömningar fluktuerar diskonteringsräntan och även de andra parametrarnas värden bland företagen.

Vi vill även påpeka att tidsperioden är den parameter som tabellen visar fluktuerar mest. År 2007 ligger den på 4,8 år och ökar sedan 2008 till 5,5 år för att sedan år 2009 sänkas till 5,2 år.

Tillväxttakten är den parameter som successivt minskar från år 2007 med 2,9 % till 2009 med 2,6 %.

Tabellen visar att diskonteringsräntan år 2007 var högst och att företagen verkar haft liknande, eller i varje fall inte ändrat räntan betydande, då den i genomsnitt år 2008 och 2009 var lika hög.

[68] APPENDIX 2

Nedan presenteras företagens antaganden under den valda treårsperioden

För att på ett överblickart sätt kunna se hur de valda parametrarnas värden ser ut under åren har vi valt att presentera varje parameter för sig och börjar med parametern tidsperiod.

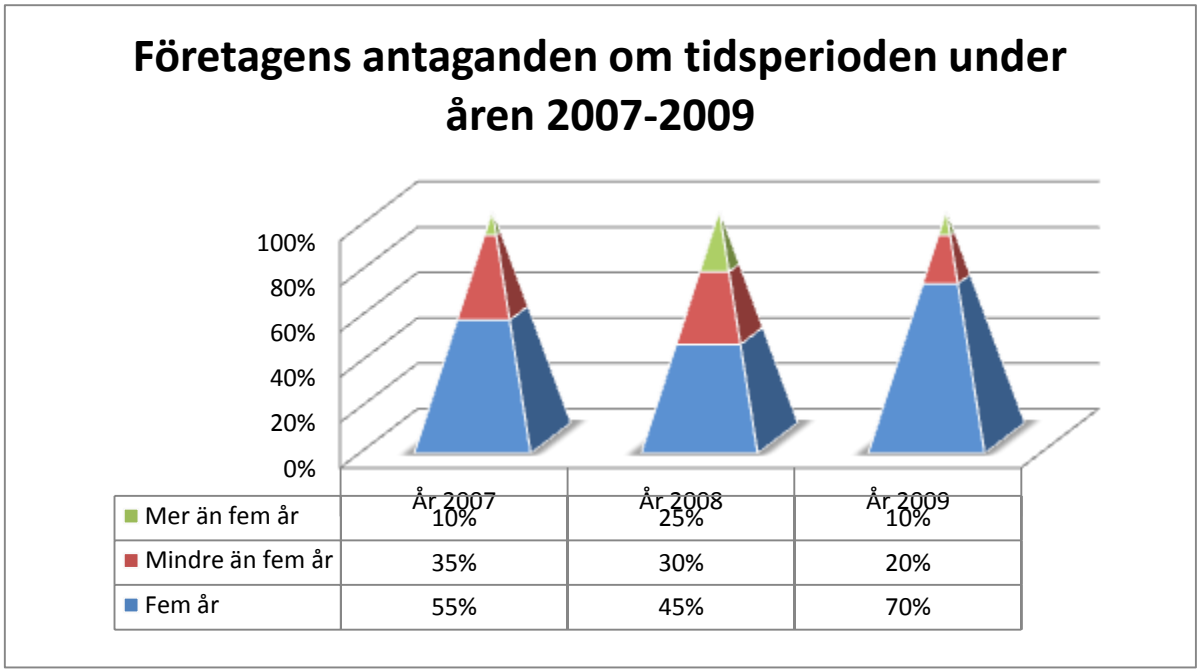

	År 2007	År 2008	År 2009
Mer än fem år	10%	25%	10%
Mindre än fem år	35%	30%	20%
Fem år	55%	45%	70%

Figur 4.2.1

Företag som valt en tidsperiod om mer än fem år måste specifikt motivera detta i sin årsredovisning. Noteras skall att det år 2008 var 25 % av bolagen som totalt valde en tidsperiod som översteg fem år och därmed var det 15 % som ökade sin tidsperiod både jämfört med år 2007 och 2009.

Vi kan se att företagens tidsperiod med mindre än fem år minskar genom åren. Detta i sig betyder att företagen successivt väljer en tidsperiod som är fem år eller länge än fem år.

Intressant att notera är att tidsperioden fluktuerade mest under år 2008 med detta menas att tidsperioden var mest varierande.

En viktig iakttagelse är att 70 % av företagen år 2009 valt en tidsperiod omfattande fem år. Det kan uttryckas som ett resultat av att företagen som haft en tidsperiod om mer än fem år och mindre än fem år valt att justera sin tidsperiod till fem år 2009.

Skillnaden i variation av tidsperioden från år 2008 till år 2009 är därmed en intressant observation.

Eftersom vi fått en genomsnittlig tillväxttakt på 3 % ville vi ytterligare se hur företagen valde att ändra den under åren.

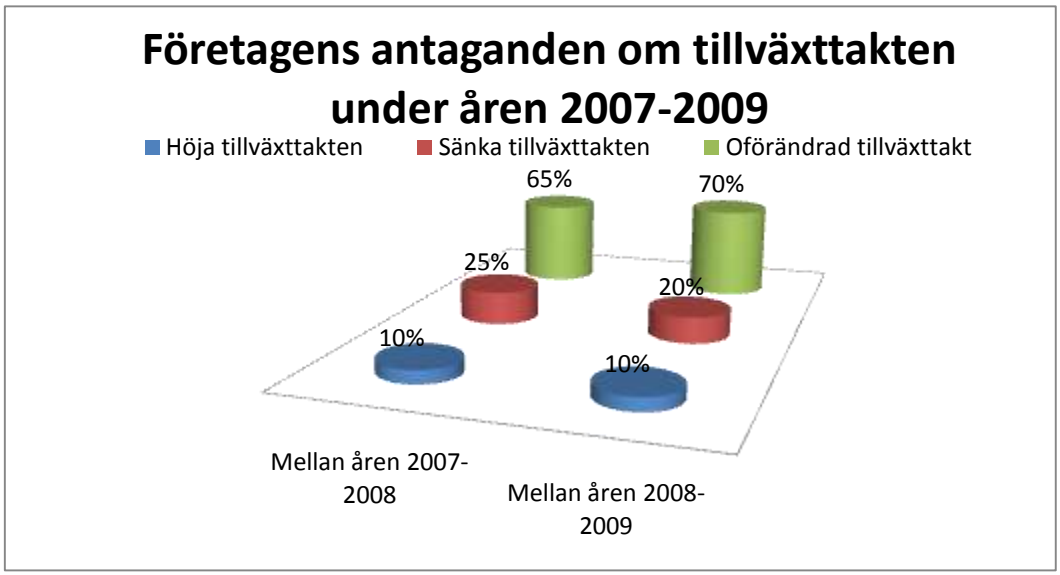

Figur 4.2.2

Vi har observerat att tillväxttakten inte förändrats markant under treårsperioden då bolagen valde att behålla en tillväxttakt från föregående år.

År 2007-2008 sänkte 25 % av företagen tillväxttakten medan hela 65 % behöll samma tillväxttakt från föregående år.

Året därefter dvs. 2008-2009 visade det sig att 20 % av företagen valde att sänka tillväxttakten och att 70 % valde att behålla samma tillväxttakt.

Vi kan därmed notera att denna parameter, som ska spegla företagens framtidstro, inte fluktuerar markant och att företagen trots en konjunkturnedgång inte valt att ändra sin tillväxttakt anmärkningsvärt.

Tabellen ovan noterade att diskonteringsräntan i genomsnitt låg på omkring 10 %. Vi ville därmed se en annan vinkel av resultatet och visa hur stor andel av bolagen som valt att sänka, höja respektive att ha en oförändrad diskonteringsränta.

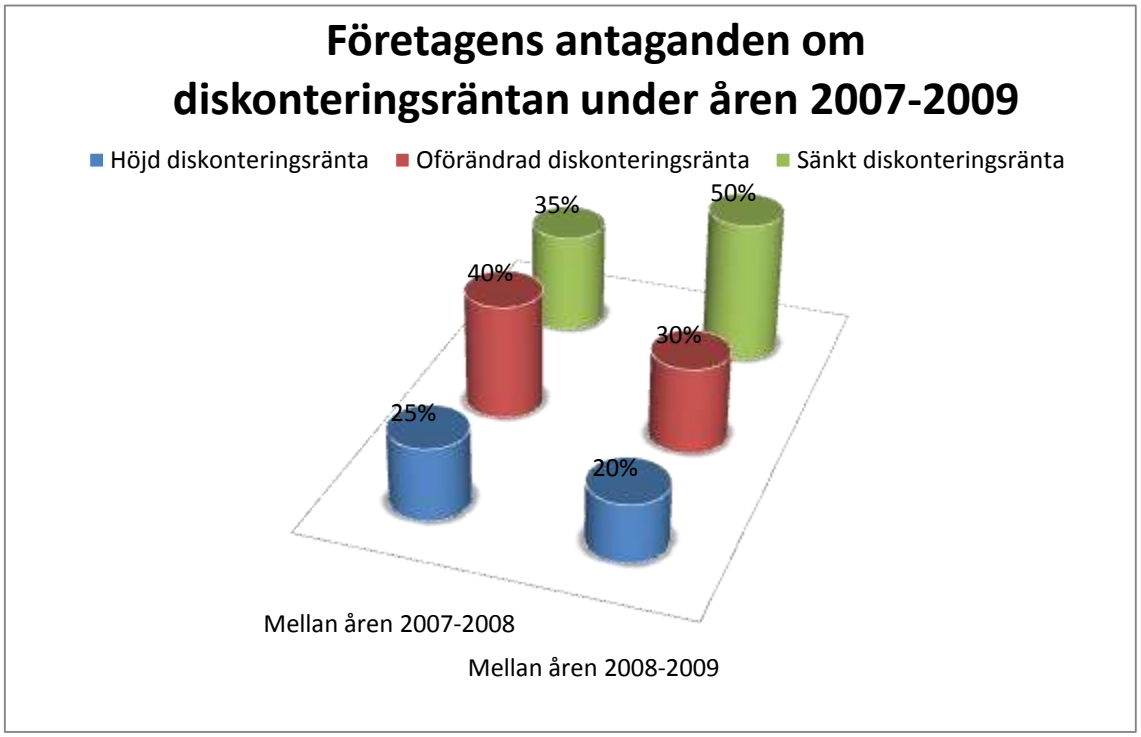

Figur 4.2.3

Vi har då observerat att det mellan åren 2007-2008 var hela 40 % av bolagen som valde att ha en oförändrad diskonteringsränta Mellan åren 2007-2008 valde 35 % av bolagen att sänka diskonteringsräntan och 25 % valde att höja den. Medan man året därefter kan se en signifikant skillnad där hela 50 % av bolagen valde att sänka diskonteringsräntan och endast 20 % att höja den och endast 30 % valde att behålla föregående års diskonteringsränta.

Vad är då konsekvenserna efter dessa sänkningar och höjningar av diskonteringsräntan? Vi frågar oss varför företagen ska gå igenom ett så pass stort arbete och möda för att välja den passande diskonteringsräntan. Det har naturligtvis att göra med att diskonteringsräntan speglar det avkastningskrav som finns på företagens totala kapital. En lucka som öppnas för företagen är just fenomenet att uppskatta en rimlig diskonteringsränta eftersom det är svårt att sätta fingret på framtida kassaflöden[69].

[69] ibid

4.3 Går det att finna samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007 till 2009?

Denna frågeställning besvaras genom att utföra multipelregression i dataprogrammet SPSS med de tjugo valda företagen för att se om det finns samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007 till 2009.

4.3.1 Multipel regressionsanalys år 2007

För att testa om sambandet kan finnas har vi utformat följande hypoteser:

H_0: Det finns inget samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2007.

H_1: Det finns samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2007.

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0,247	0,061	-0, 115	7,63864

Tabell4.3.1.1 Model Summary

R-värdet visar korrelation mellan variablerna, i vårt fall mellan nedskrivning av goodwill och de tre parametrarnas olika värden. Om R-värdet är nära +1 pekar korrelationen på ett starkt positivt samband och om den pekar på -1 innebär det ett starkt negativt samband[70]. Vårt R-värde är väldigt nära noll och det innebär att ett svagt samband mellan nedskrivning av goodwill och de valda parametrarna.

Hög förklaringsgrad av determinationskoefficienten (R Square) visar hur väl observationer är anpassade till modellen. R Square (R^2) förklarar alltså hur stor del av variationen i den beroende variabeln (nedskrivningsbeloppet/Total GW) som kan påverkas av de oberoende variablerna (tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta). De rekommenderade gränsvärdena är: Liten signifikans: 0,02; Medium signifikans: 0,13; Stor signifikans: 0,26[71]. Vi kan se att R^2 i vår analys är 0,061 vilket pekar på en svag signifikans mellan nedskrivning av goodwill och de valda parametrarna.

[70] Djurfeldt G., et. al. (2007) ”Statistisk verktygslåda”, Studentlitteratur
[71] ibid

Model	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1 (Constant)	10,186	7,795		1,307	0,210
Tidsperiod	-0,954	3,070	-0,084	-0,311	0,760
Tillväxttakt	-1,019	1,499	-0,166	-0,680	0,506
Diskonteringsränta	-0,262	0,656	-0,107	-0,399	0,695

Tabell 4.3.1.2 Coefficients

Med 5 % signifikansnivå hittar vi ett kritiskt intervall från – 2,09 till 2,09. I t-testet kan vi konstatera att ingen av parametrarna påverkar nedskrivningen av goodwill signifikant eftersom t-värdena är inom intervallet.

Slutsats: Detta resultat leder till att vi behåller H_0 och konstaterar att företagens bedömda värden på tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta för år 2007 inte påverkar nedskrivningen av goodwill signifikant

4.3.2 Multipel regressionsanalys år 2008

Hypoteserna är utformade enligt nedan:

H_0: Det finns inget samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2008.

H_1: Det finns samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2008.

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0,519	0,269	0,132	5,34273

Tabell 4.3.2.1 Model Summary

R-värdet för 2008 är 0,519 vilket innebär att det finns ett positivt mellanstarkt-samband mellan parametrarnas värden år 2008 och nedskrivning av goodwill. R^2-värdet ligger en bit över gränsvärdet 0,26 vilket pekar på en stark signifikans mellan parametrarnas värden och nedskrivning av goodwill.

Model	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1 (Constant)	10,721	6,730		1,593	0,131
Tidsperiod	1,590	1,733	0,199	0,917	0,373
Tillväxttakt	0,040	1,283	0,007	0,031	0,975
Diskonteringsränta	-1,151	0,491	-0,509	-2,345	0,032

Tabell 4.3.2.2 Coefficients

De första två parametrarnas t-värden (tidsperiod och tillväxttakt) ligger inom det kritiska intervallet som sträcker sig från -2,09 till 2,09 och därmed kan vi konstatera att det inte förhåller sig något samband mellan dem och nedskrivning av goodwill.

Diskonteringsräntan som är den tredje parametern har ett t-värde på – 2,345 vilket hamnar en bit utanför det kritiska intervallet. Det innebär att diskonteringsräntan har ett signifikant samband med nedskrivning av goodwill.

Slutsats: R^2-värdet ovan visade redan tidigare på en stark signifikans mellan parametrarnas värden och nedskrivning av goodwill. Detta kan vi se nu i form av att diskonteringsräntan är den parameter vars värden har visat på ett samband med nedskrivning av goodwill. Detta resultat leder till att vi förkastar H_0 och konstaterar att diskonteringsränta påverkar nedskrivning av goodwill år 2008.

4.3.3 Multipel regressionsanalys år 2009

För att testa om de tre valda parametrarna förklarar och påverkar nedskrivning av goodwill, formulerar vi följande hypoteser och utför en multipel regressionsanalys:

H_0: Det finns inget samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2009.

H_1: Det finns samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under år 2009.

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0,507	0,257	0,118	10,34671

Tabell 4.3.3.1 Model Summary

I analysen för 2009 är R-värdet är mellan 0 och +1 och därmed anses det föreligga ett mellanstarkt samband mellan variablerna. Determinationskoefficienten (R Square) är lika med 0,257 vilket innebär att det är väldigt nära en stark signifikans mellan parametrarnas värden vid nedskrivning av goodwill.

Model	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1 (Constant)	-7,925	12,492		-0,634	0,535
Tidsperiod	10,597	5,029	0,532	2,107	0,051
Tillväxttakt	-2,987	3,957	-0,177	-0,755	0,461
Diskonteringsränta	0,158	0,917	0,040	0,173	0,865

Tabell 4.3.3.2 Coefficients

Ur tabellen kan vi utläsa att t-värdena på tillväxttakt och diskonteringsränta ligger inom konfidensintervallet från -2,09 till 2,09 vilket innebär att det inte finns signifikant samband med nedskrivningen av goodwill. Däremot kan vi se att t-värdet för tidsperioden ligger utanför konfidensintervallet och därmed finns ett samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod år 2009. Detta i sin tur leder till att vi förkastar H_0 och accepterar H_1.

Slutsats: Endast tidsperioden har uppvisat ett signifikant samband med nedskrivning av goodwill för år 2009.

4.3.4 Multipel regressionsanalys för åren 2007-2009

I denna analys har vi valt att räkna på parametrarnas genomsnittliga värden för alla tjugo företagen sammanlagt för alla tre åren. Syftet är att se om någon av parametrarna påverkar nedskrivningen av goodwill under alla tre åren. Vi har därför utformat följande hypoteser:

H_0: Det finns inget samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007- 2009.

H_1: Det finns samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007- 2009.

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0,509	0,259	0,121	4,32360

Tabell4.3.4.1 Model Summary

I denna analys för alla tre åren är R-värdet mellan 0 och +1 och därmed anses det föreligga ett mellanstarkt samband mellan variablerna. R Square är lika med 0,259 vilket innebär att det finns en stark signifikans mellan parametrarnas värden och nedskrivning av goodwill.

Model	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1 (Constant)	4,470	5,247		0,852	0,407
Tidsperiod	4,258	1,859	0,551	2,290	0,036
Tillväxttakt	– 1,197	1,319	– 0,206	– 0,908	0,378
Diskonteringsränta	– 0,521	0,396	– 0,302	– 1,315	0,207

Tabell4.3.4.2 Coefficients

Vi kan ur tabellen observera att parametern tidsperiod har ett t-värde på 2,290 som ligger utanför konfidensintervallet på 2,09. Därmed har denna parameter mest signifikant samband med nedskrivning av goodwill under de tre undersökta åren.

Enligt analysen som omfattade parametrarnas genomsnittliga värden för alla tre åren hade tillväxttakten och diskonteringsräntan lågt samband med nedskrivning av goodwill då deras t-värden låg inom konfidensintervallet.

<u>Slutsats:</u> Med detta resultat förkastar vi H_0 och accepterar H_1 eftersom tidsperioden visade ett samband med nedskrivning av goodwill. Intressant att notera är att tidsperioden påvisade ett samband med nedskrivning av goodwill även för ett enskilt år (2009) och för alla tre åren sammanlagt.

4.4 Sammanställning över analysen

Nedan presenteras en sammanställning över de fyra multipla regressionerna som utförts och parametrarnas t-värden.

År	Tidsperiods t-värde	Tillväxttakten t-värde	Diskonteringsräntans t-värde	Kritiskt t-värde	H_0
2007	– 0,311	– 0,680	– 0,399	+/- 2,09	Behålls
2008	0,917	0,031	**– 2,345**	+/- 2,09	Förkastas
2009	**2,107**	– 0,755	0,173	+/- 2,09	Förkastas
2007-2009	**2,209**	– 0,908	– 1,315	+/- 2,09	Förkastas

Tabell 4.4.1 Sammanställning över analysen

År 2007 var det enda året där ingen av parametrarna visade ett samband med nedskrivning av goodwill.

Under åren 2008 och 2009 varierade parametrarna som påverkade nedskrivning av goodwill, då det år 2008 var diskonteringsräntan som påvisade ett samband medan det år 2009 var tidsperioden.

När vi sedan gjorde en analys som sträckte sig över en treårsperiod visade endast tidsperioden på ett starkt samband med nedskrivning av goodwill.

Eftersom diskonteringsräntan endast år 2008 påvisade ett signifikant samband med nedskrivning av goodwill och inte under analysen för 2007-2009 betyder det att värdena inte fluktuerade anmärkningsvärt då genomsnittliga värden användes.

5. Slutsats

Vi kommer härmed att framföra de slutsatser som kunnat dras utifrån de analyser som föregående genomförts. Vi kommer även att ange våra egna reflektioner angående resultaten.

Är goodwill någonting som intressenter och investerare borde ta hänsyn till, lyder vårt inledande påstående i uppsatsen och vi tycker att det absolut är någonting som man borde rikta sin blick på om det handlar om företag vars goodwillpost överstiger eget kapital. Vi undersökte om det går att finna samband mellan nedskrivning av goodwill och tidsperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta under åren 2007 till 2009.

Resultatet pekade på att det endast år 2007 inte gick att finna något samband alls. Att testet inte fann något samband mellan de tre parametrarnas värden och nedskrivning av goodwill tror vi beror på att företagen i detta stadium inte ändrat värdena signifikant för att testet skulle detektera detta. En annan reflektion är att det finns mycket som talar för att bolagen vill behålla sin goodwillpost i en lågkonjunktur då en nedskrivning av goodwill skulle skaka om soliditeten när deras totala tillgångsmassa minskar i relation till eget kapital[72].

I analysen för år 2008 fann vi ett samband mellan diskonteringsränta och nedskrivning av goodwill. När vi undersökte detta lite närmare fann vi en intressant iakttagelse om diskonteringsräntan där 50 % av företagen valde att sänka diskonteringsräntan mellan åren 2008-2009. Enligt Grand Thorntons tidigare undersökning innebär en sänkning av diskonteringsräntan att det bedömda värdet ökar, vilket i sin tur minskar behovet av goodwillnedskrivning[73]. Med detta i bagaget vill vi återanknyta till resultatet av goodwillnedskrivning som minskade mellan år 2008 till 2009 från 1,7 % till 0,98 %. Vår spekulation är det fanns mest variation i diskonteringsräntan år 2008 eftersom endast 30 % av bolagen valda att ha en oförändrad diskonteringsränta.

År 2009 var det tidsperioden som pekade på ett starkt samband med nedskrivning av goodwill. Vi tror att det kan bero på att hela 70 % av företagen valde en tidsperiod på fem år. Att företagen väljer en femårsperiod kan ha att göra med att det är svårt att prognostisera längre fram i tiden med tanke på rådande lågkonjunktur. Många av företagen vet inte om det kommer att vara bättre eller sämre i framtiden och IFRS regelverk underlättar det inte heller för dem då företagen måste motivera varför de har valt en tidsperiod som är längre än fem år. Tidsperioden var också den parametern som visade starkast samband med nedskrivning av goodwill under alla tre år. Detta har främst att göra med att företagen successivt justerat sin tidsperiod till fem år.

Om vi ska dra en slutsats under enstaka år så hittade vi samband mellan tidsperiod, diskonteringsränta och nedskrivning av goodwill. Vår slutliga konklusion under de samtliga åren är att det endast finns samband mellan tidsperioden och nedskrivning av goodwill.

[72] http://www.va.se/nyheter/2009/04/23/goodwill-en-tickande-bomb-/ hämtad 09.06.2010
[73] Gauffin B., Thörnsten A., (2010) ” Nedskrivning av goodwill” Balans nr 1

Därmed anser vi att tidsperioden är den parameter som vi har kunnat finna ett mönster i och som mest signifikant pekar på ett samband med nedskrivning av goodwill. Detta resonemang visar att företagen tenderar att tolka standardernas krav efter deras egna ramar och vänder kappan efter vinden och på ett förtäckt sätt använder sig av earnings management och agentteorin.

5.1 Förslag till fortsatt forskning

Nedskrivning av goodwill är ett relativt brett och aktuellt område. Vi anser att en mer utvidgande studie skulle vara intressant att studera då flera år tas i beaktande. Ett annat förslag är att studera de företag som undviker att göra nedskrivningar av goodwill och se om man kan urskilja ett mönster i deras antaganden. Även att undersöka varje parameter enskilt under en längre tidsperiod och undersöka om det finns ett samband mellan nedskrivning av goodwill är ett annat förslag.

6. Källförteckning

Artiklar:

Carlin, F. T & Finch N., (2008) "*Goodwill impairment test under IFRS – A false impossible shore?* " MGSM Working paper nr 2008-11

Dechow, P.M. & Skinner, D.J. (2000) , "*Earnings Management: Reconciling the Views of Accounting Academics, Practioners, and Regulators*", Accounting Horizons, nr 2, s 235-250

Ernst & Young (2009) "US GAAP vs. IFRS – the basics"

Gauffin Björn & Thörnsten Anders, (2010) " *Nedskrivning av goodwill*" Balans nr 1.

Hayn, Carla & Hughes, Patricia J. (2005) *Leading Indicators of Goodwill Impairment. Journal of Accounting, Auditing & Finance*, Vol. 21:3, ss 223-265, 43p

Johnson,L.T. & Petrone,K.R. (1998). "*Commentary: Is Goodwill an Asset?*", Accounting Horizons, nr 3, s 293-303

Lander,G.H. & Reinstein,A. (2003). "*Models to Measure Goodwill Impairment*", International Advances in Economic Research, nr 3, s 227-232

Marton, Jan (2009). *Nedskrivning av goodwill – hur jämförbart är det*? Balans nr 5.

Nobes, C. (1998), "*Towards a General Model of the Reasons for International Differences in Financial Reporting*", ABACUS, nr 2, s 162-187.

Schuetze, W.P. (2001). "*What Are Assets and Liabilities? Where Is True North? (Accounting That My Sister Would Understand)*", ABACUS, nr 1, s 1-25.

Ramanna K., Watts R. (2009) "*Evidence of the use of unverifiable estimates in required goodwill impairment*" Harvard Business School nr. 09-106

Verriest A., Gaermynck A. (2009) "*What determines goodwill impairment*" Business and Economics vol. 54 nr 2

Yang, J. M. (1927)"*Goodwill and other intangibles*" New York: Ronald Press nr. 29

Böcker:

Aczel, D. Amir & Sounderpandian, Jayavel (2008) "*Complete Business statistics*", 7:e uppl. McGraw Hill Irwin

Djurfeldt, G. & Larsson, R. et al. 2007. "*Statistisk verktygslåda – samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*" Studentlitteratur

Johannessen, Asbjørn & Tufte, A. Per. 2003. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Liber AB. Malmö

Lindblad, Inga-Britt. 1988. *Uppsatsarbete – En kreativ process*. Studentlitteratur AB. Lund.

Lönnqvist, Rune. 2008. *Årsredovisning i koncernen*. 5:e uppl. Studentlitteratur AB. Lund.

Moberg, Krister. 2006. *Bolagsrevision – Oberoende – Ansvar – Sekretes*. 3:e uppl. Nordstedts Juridik AB. Stockholm.

Schroeder, G. Richard et al. 2008. *Financial Accounting Theory and Analysis: text and cases*. 9:e uppl. Jonh Wiley & Sons, Inc. Courier/Westford.

Scott. R. William (2009) "*Financial Accounting Theory*" 5:e uppl. Prentice Hall

Sundgren, Stefan et al. 2009. *Internationell redovisning – teori och praxis*. 2:a uppl. Studentlitteratur AB. Lund.

Internet:

Far SRS Komplett har använts för källhänvisningar av IFRS och IAS.

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_services/financial_services_general_framework/l26040_sv.htm Hämtad 07.03.2010

https://www.deloitte.com/view/sv_SE/se/tjanster/finansiell-rapportering/ifrs/guide-ifrs-3/index.htm Hämtad 07.03.2010

http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/lindebergs_grant_thornton_/pressrelease/view/ny-studie-visar-laaga-nedskrivningar-av-goodwill-i-svenska-noterade-bolag-i-finanskrisens-spaar-362559 Hämtad 07.03.2010

http://www.va.se/nyheter/2009/04/23/goodwill-en-tickande-bomb-/ Hämtad 07.03.2010

https://www.avanza.se/aza/press/press_article.jsp?article=112803 Hämtad 07.03.2010

http://www.affarsvarlden.se/hem/nyheter/article734713.ece Hämtad 15.03.2010

http://www.affarsvarlden.se/hem/nyheter/article733039.ece Hämtad 16.03.2010

http://www.e24.se/business/bank-och-finans/swedbanks-overvardering-riskerar-sveriges-anseende_1879525.e24 Hämtad 24.03.2010

Årsredovisningar:

AcadeMedia	Assa Abloy	Cision	Cybercom	Eniro
Feel Good	FormPipe	Getinge	HMS	Know IT
Loomis	Meda	Midelfart S.	Niscayah	NSP
Ratos	Securitas	Semcon	TicketTravel	TradeDoubler
Bortfall:	A-com	SSAB		

APPENDIX 1- Företagens andel goodwill, eget kapital samt nedskrivningar av goodwill

År	Företagen	Summa Goodwill (Mkr)	Summa Eget Kapital (Mkr)	Goodwill av summa Eget Kapital (%)	Summa nedskriven Goodwill (Mkr)	Nedskriven Goodwill av summa Goodwill (%)
2007	Eniro	12 508	4 064	308 %	0	0
2008		11 274	2 214	509 %	913	8,1 %
2009		12 088	6 112	198 %	25	0,2 %
2007	NSP	189	102	185 %	11	5,8 %
2008		208	95	219 %	0	0
2009		199	114	175 %	2	1 %
2007	FormPipe	92	51	180 %	0	0
2008		121	107	113 %	0	0
2009		118	122	97 %	0	0
2007	TradeDoubler	610	361	169 %	0	0
2008		532	292	182 %	0	0
2009		398	481	83 %	150	37,7 %
2007	Loomis	2 533	1 505	168 %	0	0
2008		2 965	2 976	99 %	0	0
2009		2 760	3 129	88 %	0	0
2007	Securitas	13 794	8 814	157 %	350	2,5 %
2008		14 104	8 507	166 %	0	0
2009		13 558	8 821	154 %	0	0
2007	Cision	1 879	1 286	146 %	0	0
2008		1 803	1 090	165 %	241	13,4 %

2009		1 476	681	217 %	267	18,1 %
2007	TicketTravel	165	126	131 %	0	0
2008		177	55	322 %	0	0
2009		170	90	188 %	21	12,4 %
2007	HMS	236	182	130 %	0	0
2008		236	224	105 %	0	0
2009		236	240	98 %	0	0
2007	Getinge	8 128	6 623	128 %	0	0
2008		11 319	10 676	106 %	0	0
2009		14 183	12 562	113 %	0	0
2007	MEDA	11 584	9 364	124 %	0	0
2008		14 256	13 290	107 %	0	0
2009		13 260	13 664	97 %	0	0
2007	Midelfart S.	598	499	120 %	151	25,3 %
2008		575	505	114 %	0	0
2009		609	707	86 %	0	0
2007	Ratos	16 225	13 870	117 %	3	0,02 %
2008		17 621	17 290	102 %	92	0,5 %
2009		18 507	16 802	110 %	118	0,6 %
2007	Know IT	386	333	116 %	0	0
2008		661	457	145 %	0	0
2009		677	558	121 %	0	0
2007	AcadeMedia	284	254	112 %	0	0
2008		758	463	164 %	0	0

2009		754	609	124 %	0	0
2007	Assa Abloy	17 271	15 668	110 %	0	0
2008		20 669	18 838	110 %	0	0
2009		20 333	19 334	105 %	64	0,3 %
2007	Cybercom	758	708	107 %	0	0
2008		1 226	998	123 %	0	0
2009		951	907	105 %	280	29,4 %
2007	Niscayah	2 676	2 494	107 %	0	0
2008		2 246	1 937	116 %	490	21,8 %
2009		2 196	2 055	107 %	0	0
2007	Feel Good	90	85	106 %	0	0
2008		138	128	108 %	0	0
2009		129	89	145 %	9	6,9 %
2007	Semcon	517	494	105 %	112	21,6 %
2008		564	596	95 %	0	0
2009		475	385	123 %	72	15,2 %
Summa2007	N=20	90 527	66 883	135 %	627	0,7 %
Summa2008	N=20	101 453	80 738	126 %	1 736	1,7 %
Summa2009	N=20	103 077	86 862	119 %	1 008	0,98 %

APPENDIX 2 - Företagens antaganden vid nedskrivningsprövning av goodwill

År	Företagen	Tidsperiod (År)	Tillväxttakt (%)	Diskonteringsränta (%)
2007	AcadeMedia	5	5	15
2008		10	3	12,3
2009		5	3	11
2007	Assa Abloy	3	3	9,4
2008		3	3	9,4
2009		3	3	9,4
2007	Cision	5	3,5	7,8
2008		10	3,25	7,2
2009		5	3,25	6,7
2007	Cybercom	5	5	11
2008		5	3	9,5
2009		5	3	9,5
2007	Eniro	3	2,25	4,6
2008		3	2	3,9
2009		4	2	3,8
2007	Feel Good	10	4,5	11
2008		10	4,5	11
2009		10	4,5	10
2007	FormPipe	5	1,5	13
2008		5	1,5	13
2009		5	3	13

2007	Getinge	4	5,25	9,3
2008		4	5,25	10,3
2009		5	2	11
2007	HMS	5	3	14
2008		5	2	16
2009		5	3	15
2007	Know IT	4	3	12,5
2008		4	3	12,5
2009		5	3	12,8
2007	Loomis	5	2	8,4
2008		5	2	8,1
2009		5	2	7,7
2007	MEDA	3	1,5	9,3
2008		4	2	9,3
2009		4	2	9,3
2007	Midelfart S.	5	2,8	9
2008		5	2,8	9
2009		5	2,8	8,5
2007	Niscayah	5	3	8,1
2008		5	3	8,2
2009		5	2,25	8,1
2007	NSP	3	2	12
2008		3	2	12
2009		3	2	12

2007	Ratos	5	2	8
2008		5	4	9
2009		5	2,4	8
2007	Securitas	5	2	12,9
2008		5	2	9,9
2009		5	2	9,8
2007	Semcon	4	2	9
2008		5	2	9
2009		5	2	9
2007	TicketTravel	5	3	11,1
2008		5	3	11,2
2009		5	2,5	12
2007	TradeDoubler	7	2	17,5
2008		8	2	11,8
2009		10	2	15,6
Medel 2007	N=20	4,8	2,9 %	10,6 %
Medel 2008	N=20	5,5	2,8 %	10,1 %
Medel 2009	N=20	5,2	2,6 %	10,1 %

APPENDIX 3 – Multipel regression år 2007

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,247[a]	,061	-,115	7,63864

a. Predictors: (Constant), Diskonteringsränta, Tillväxttakt, Tidsperiod

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	10,186	7,795		1,307	,210
	Tidsperiod	-,954	3,070	-,084	-,311	,760
	Tillväxttakt	-1,019	1,499	-,166	-,680	,506
	Diskonteringsränta	-,262	,656	-,107	-,399	,695

a. Dependent Variable: Nedskrivning

APPENDIX 4 - Multipel regression år 2008

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,519[a]	,269	,132	5,34273

a. Predictors: (Constant), Diskonteringsränta, Tillväxttakt, Tidsperiod

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	10,721	6,730		1,593	,131
	Tidsperiod	1,590	1,733	,199	,917	,373
	Tillväxttakt	,040	1,283	,007	,031	,975
	Diskonteringsränta	-1,151	,491	-,509	-2,345	,032

a. Dependent Variable: Nedskrivning

APPENDIX 5 – Multipel regression år 2009

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,507[a]	,257	,118	10,34671

a. Predictors: (Constant), Diskonteringsränta, Tillväxttakt, Tidsperiod

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-7,925	12,492		-,634	,535
	Tidsperiod	10,597	5,029	,532	2,107	,051
	Tillväxttakt	-2,987	3,957	-,177	-,755	,461
	Diskonteringsränta	,158	,917	,040	,173	,865

a. Dependent Variable: Nedskrivning

APPENDIX 6 – Multipel regression år 2007-2009

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,509[a]	,259	,121	4,32360

a. Predictors: (Constant), Diskonteringsränta, Tillväxttakt, Tidsperiod

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,470	5,247		,852	,407
	Tidsperiod	4,258	1,859	,551	2,290	,036
	Tillväxttakt	-1,197	1,319	-,206	-,908	,378
	Diskonteringsränta	-,521	,396	-,302	-1,315	,207

a. Dependent Variable: Nedskrivning